

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY WE WRZEŚNI

**Ocena stanu sanitarnego i sytuacji
epidemiologicznej**

**Powiatu Wrzesińskiego
za rok 2018**

Września, luty 2019 r.

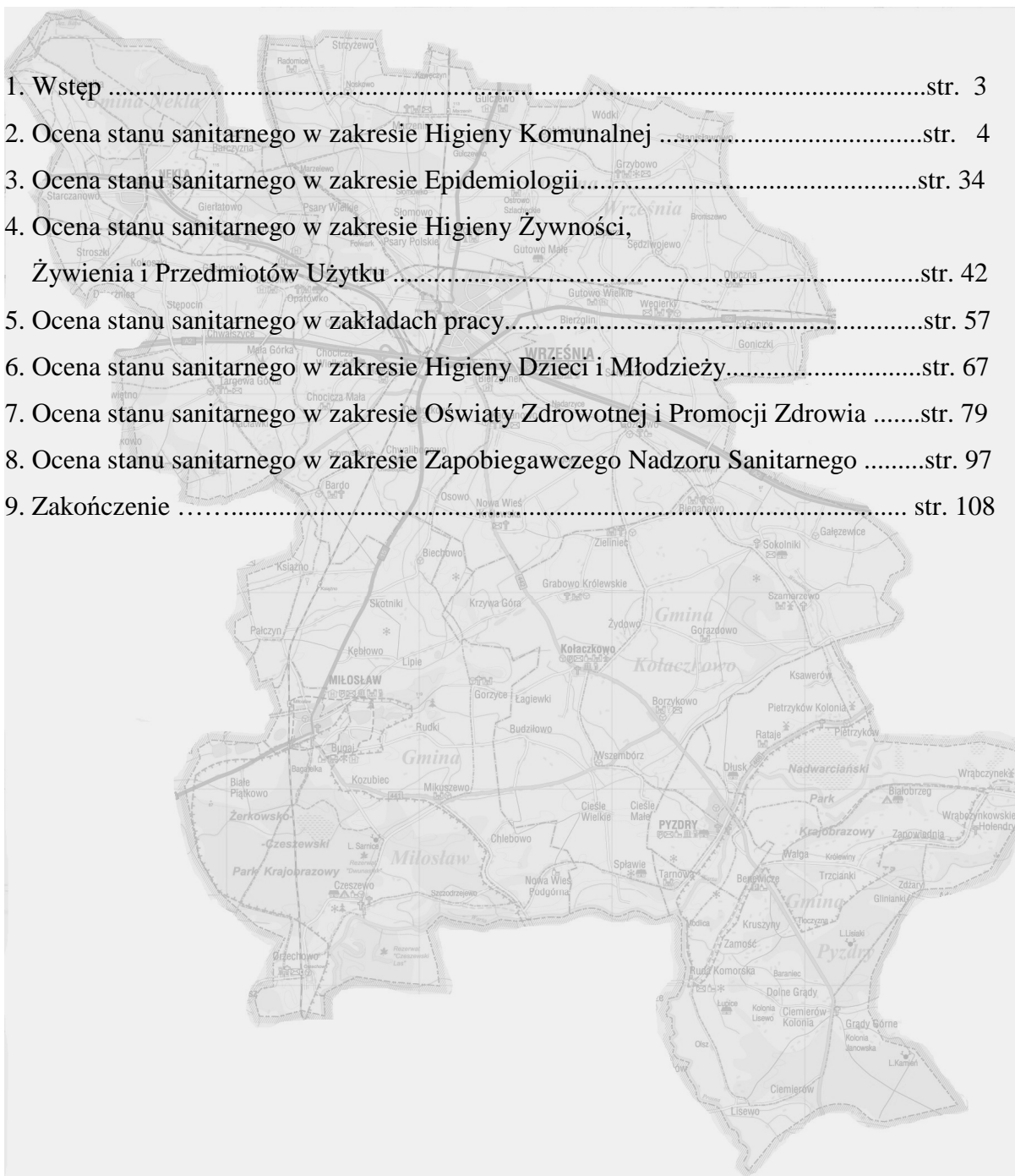
wiepodlega

POLEKA
STULECIE DOZYWKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

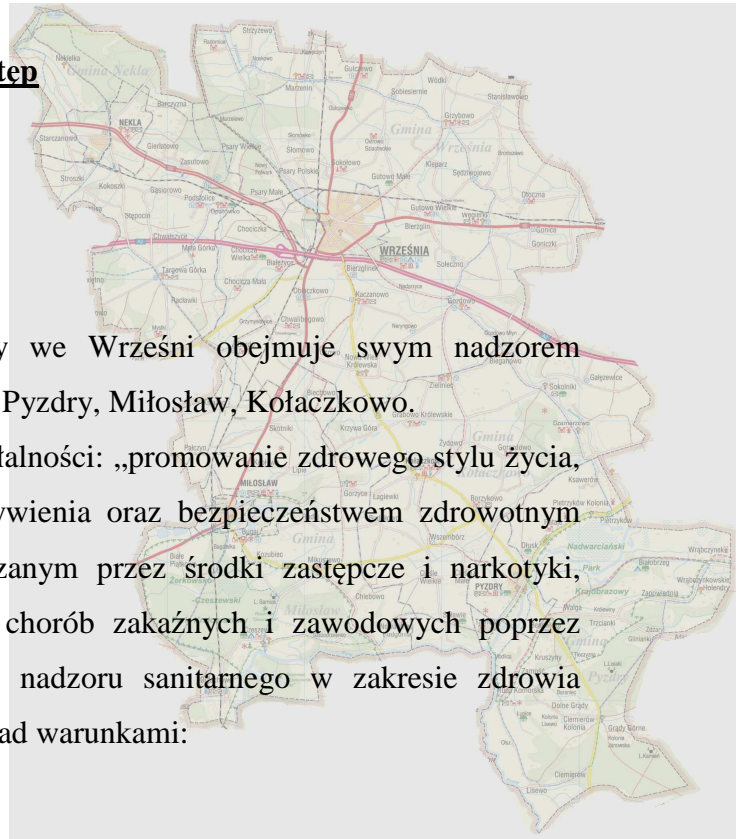

Spis treści:

1. Wstęp	str. 3
2. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Komunalnej	str. 4
3. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii.....	str. 34
4. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	str. 42
5. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy.....	str. 57
6. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży.....	str. 67
7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	str. 79
8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	str. 97
9. Zakończenie	str. 108

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni obejmuje swym nadzorem następujące miasta i gminy: Września, Nekla, Puzdry, Miłosław, Kołaczkowo.

W roku 2018 zgodnie z głównym celem działalności: „promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego”, prowadzono nadzór sanitarny nad warunkami:

zdrowotnymi żywności i żywienia,

higieny środowiska,

higieny pacy,

higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych.

Celem sprawowanego nadzoru była ochrona zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych. Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego,

prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób, zwłaszcza zakaźnych,

inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych.

Powyższe zadania realizowane były przez poszczególne komórki organizacyjne stacji lub samodzielne stanowiska pracy:

Higienę Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,

Higienę Komunalną,

Higienę Pracy,

Epidemiologię,

Higienę Dzieci i Młodzieży,

Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia,

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie
Higieny Komunalnej

I. NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

W 2018 r. woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców powiatu wrzesińskiego była pozyskiwana z 29 ujęć wód podziemnych (29 wodociągów). Wśród objętych nadzorem wodociągów udział poszczególnych grup urządzeń o danej produkcji wody w 2018 r. przedstawiał się następująco:

1. - poniżej 100 m³ /dobę – 3 wodociągi,
2. - 100 - 1000 m³ /dobę – 25 wodociągów,
3. - 1000 - 10000 m³ /dobę – 1 wodociąg.

Na terenie powiatu wrzesińskiego pod nadzorem jest 5 wodociągów publicznych miejskich: we Wrześni, w Miłosławiu, w Nekli, 2 wodociągi w Pyzdrach oraz 24 wodociągi publiczne wiejskie i jeden wodociąg lokalny miejski Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców.

W 2018 r. wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej borykał się z podwyższoną zawartością związków manganu w wodzie. W związku z tym stacja uzdatniania wody została wyłączona. Obecnie do celów technologicznych i sanitarnych używana jest woda z sieci wodociągu miejskiego we Wrześni. Wodociąg zakładowy Spółdzielni Mleczarskiej pozostaje pod nadzorem PSSE we Wrześni.

Wielkość produkcji wody nadzorowanych wodociągów publicznych, zaopatrujących stałych mieszkańców wynosiła 14184,1 m³ /d, zaopatrując łącznie 76524 osób w powiecie wrzesińskim.

Tabela nr 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność.

L.p.	Nazwa miasta/gminy	Producent wody	L.p.	Nazwa wodociągu
1.	Miasto Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	1.	Wodociąg publiczny Września
2.	Gmina Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	2.	Wodociąg publiczny Kaczanowo
			3.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark
			4.	Wodociąg publiczny Otoczna
			5.	Wodociąg publiczny Bardo
			6.	Wodociąg publiczny Gozdowo
			7.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe
			8.	Wodociąg publiczny Marzenin
			9.	Wodociąg publiczny Sokołowo
			10.	Wodociąg publiczny Gulczewo
			3.	Miasto Nekła
4.	Gmina Nekła	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Nad Maskawą 5, 62-330 Nekła	12.	Wodociąg publiczny Targowa Górka
			13.	Wodociąg zakładowy Podstolice
5.	Miasto Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	14.	Wodociąg publiczny Miłosław
6.	Gmina Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	15.	Wodociąg publiczny Bugaj
			16.	Wodociąg publiczny Czeszewo
			17.	Wodociąg publiczny Pałczyn
			18.	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo
			19.	Wodociąg publiczny Skotniki
7.	Miasto Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistralna 1 62-310 Pызdry	20.	Wodociąg publiczny Pызdry ul. Wrocławska
			21.	Wodociąg publiczny Pызdry ul. Nadrzeczna
8.	Gmina Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistralna 1 62-310 Pызdry	22.	Wodociąg publiczny Pietrzyków
			23.	Wodociąg publiczny Lisewo
			24.	Wodociąg publiczny Wrąbczynek
9.	Gmina Kołaczkowo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Wrzesińska 41 62-306 Kołaczkowo	25.	Wodociąg publiczny Kołaczkowo
			26.	Wodociąg publiczny Sokolniki
			27.	Wodociąg publiczny Wszembórz
			28.	Wodociąg publiczny Gorazdowo
			29.	Wodociąg publiczny Bieganowo

Tabela 2 – Informacje dotyczące produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości dostarczanej wody.

L.p	Nazwa wodociągu	Produkcja wody 3 (m /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Ocena jakości wody – <u>stan na 31.12.2018 r.</u>	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów		Prowadzone postępowania administracyjne	Działania naprawcze
					Nazwa parametru	Liczba przekroczeń		
1.	Wodociąg publiczny Września	6236,0	30145	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 11 decyzji stwierdzających przydatność wody
2.	Wodociąg publiczny Bardo	227,0	1545	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
3.	Wodociąg publiczny Gozdowo	160,0	861	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody
4.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe	103,0	678	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
5.	Wodociąg publiczny Kaczanowo	691,0	4146	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
6.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark	393,0	2243	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 7 decyzji stwierdzających przydatność wody
7.	Wodociąg publiczny Otoczna	486,0	3653	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody

8.	Wodociąg publiczny Gulczewo	24,0	357	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
9.	Wodociąg publiczny Sokołowo	256,0	1303	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
10.	Wodociąg publiczny Marzenin	121,0	1126	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
11	Wodociąg publiczny Nekla	659,2	5785	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
12	Wodociąg publiczny Targowa Górka	153,0	1043	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
13	Wodociąg zakładowy Podstolice	125,6	532	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
14	Wodociąg publiczny Miłosław	821,4	4197	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody
15	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	265,6	283	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
16	Wodociąg publiczny	62,7	250	woda przydatna do	-	-	-.	wydano 5 decyzji

	Skotniki			spożycia przez ludzi				stwierdzających przydatność wody
17	Wodociąg publiczny Pałczyn	94,0	485	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
18	Wodociąg publiczny Bugaj	146,3	1380	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
19	Wodociąg publiczny Czeszewo	546,3	3350	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody
20	Wodociąg publiczny Pызdry ul. Wrocławska	363,5	2845	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
21	Wodociąg publiczny Pietrzyków	434,3	1624	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
22	Wodociąg publiczny Lisewo	242,9	1572	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
23	Wodociąg publiczny Wrąbczynek	187,3	1100	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
24	Wodociąg publiczny Kołaczkowo	304,0	1 660	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających

								przydatność wody
25	Wodociąg publiczny Sokolniki	304,0	810	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody
26	Wodociąg publiczny Wszembórz	304,0	1445	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
27	Wodociąg publiczny Gorazdowo	152,0	724	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
28	Wodociąg publiczny Bieganowo	321,0	1382	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-.	wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody

W czerwcu 2018 r. Stacja Uzdatniania Wody w Pyzdrach przy ul. Nadrzecznej została wyłączona z zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. W związku z tym jakość wody została oceniona za okres pierwszego półrocza 2018 r. Wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia. Stacja produkowała 102,2 m³/d wody i zaopatrywała 920 osób. Obecnie ludność miasta zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego w Pyzdrach przy ul. Wrocławskiej oraz z wodociągu publicznego w Pietrzykowie.

Tabela 3 – Liczba badań przeprowadzonych w poszczególnych wodociągach w 2018 roku wraz z wyszczególnieniem parametrów ponadnormatywnych.

Nazwa wodociągu	parametry	Liczba badań wykonanych w ramach :	Liczba badań		nazwa parametru	liczba przekroczeń (wartość)
			ogółem	w tym kwestionowane		
Wodociąg publiczny Września	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	25	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	26	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	25	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	26	0	-	-
Wodociąg publiczny Kaczanowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Nowy Folwark	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Otoczna	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Bardo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	5	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-

		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gozdowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gutowo Małe	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	4	0	-	-
Wodociąg publiczny Marzenin	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	0	mangan	A.2 (602 µg/l; 56±8 µg/l)
		Kontrola wewnętrzna	2	0	-	-
Wodociąg publiczny Sokołowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	11	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gulczewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-

Wodociąg publiczny Nekla	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	9	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Targowa Górka	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	8	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Podstolice	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Miłosław	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	6	0	bakterie gr. coli	4 2 [0;8] jtk/100 ml, 9 [4;18] jtk/100 ml, 27 [17;43] jtk/100 ml, 1 [0;7] jtk/ 100 ml
		Kontrola wewnętrzna	13	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Bugaj	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-

	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Czeszewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	8	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Pałczyn	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
Wodociąg publiczny Skotniki	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	3	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	3	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	4	0	-	-
Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Wrocławska	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	6	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	13	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	6	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	18	0	-	-

Wodociąg publiczny Pyzdry ul. Nadrzeczna	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	2	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	-	-	-
Wodociąg publiczny Pietrzyków	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Lisewo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Wrąbczynek	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	10	0	-	-
Wodociąg publiczny Kołaczkowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Sokolniki	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	13	3	bakterie gr. coli	3 (7 jtk/100 ml; 6 jtk/100 ml; 9

						jtk/100 ml)
		Kontrola wewnętrzna	6	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	17	2	ołów	2 (19 µg/l; 25 µg/l)
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
Wodociąg publiczny Wszembórz	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Gorazdowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-
Wodociąg publiczny Bieganowo	bakteriologiczne	Kontrola urzędowa	5	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	9	0	-	-
	fizykochemiczne	Kontrola urzędowa	8	0	-	-
		Kontrola wewnętrzna	5	0	-	-

W 2018 r. w ramach monitoringu jakości wody:

- prowadzonego przez inspekcję sanitarną w ramach kontroli urzędowej, pobrano 186 prób wody do badań – wykonano 164 badania bakteriologiczne oraz 181 badań fizykochemicznych,
- prowadzonego przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej, pobrano 212 próbek wody do badań – wykonano 197 badań bakteriologicznych oraz 186 badań fizykochemicznych.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie w/w wodociągi dostarczały wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.

w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W minionym roku odnotowano incydentalne przypadki wystąpienia ponadnormatywnych wartości parametrów chemicznych i mikrobiologicznych:

gmina Września:

- analiza uzyskanych wyników wykazała w dwóch przypadkach ponadnormatywną wartość manganu w wodzie pobranej z wodociągu publicznego w Marzeninie. Właściciel wodociągu podjął działania naprawcze i w kolejnym badaniu zawartość manganu wykazała tendencję spadkową. Ponowne badanie wody w ramach wewnętrznej kontroli jakości nie wykazało przekroczenia w/w parametru, w związku z czym PPIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia

gmina Miłosław:

- analiza uzyskanych wyników wykazała w czterech przypadkach przekroczenie bakterii gr. coli w wodzie pobranej z wodociągu publicznego w Miłosławiu. W związku ze stwierdzonym zanieczyszczeniem bakteriologicznym, prób pobranych w ramach wewnętrznej kontroli, właściciel wodociągu podjął działania polegające na płukaniu sieci oraz zwiększeniu dawki podchlorynu sodu. Badanie powtórkowe wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazało zanieczyszczenia bakteriologicznego. Badanie wody uzdatnionej przeprowadzone przez organy PIS, również nie wykazały zanieczyszczenia bakteriologicznego, w związku z czym PPIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia.

Gmina Kołaczkowo:

- analiza uzyskanych wyników wykazała w trzech przypadkach przekroczenie bakterii gr. coli w wodzie pobranej z wodociągu publicznego w Sokolnikach. Właściciel wodociągu podjął działania polegające na płukaniu sieci oraz zwiększeniu dawki podchlorynu sodu. Badanie powtórkowe wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazało zanieczyszczenia bakteriologicznego. Również z tego samego wodociągu w dwóch badaniach stwierdzono ponadnormatywną zawartość związku ołowiu w ilościach: 19 µg/l i 25 µg/l (norma dopuszczalna -10 µg/l). W związku z powyższym wzmożono nadzór nad jakością wody zarówno w ramach kontroli urzędowej jak i kontroli wewnętrznej, zwiększono ilość prób oraz rozszerzono obszar nadzoru. Analiza prób powtórkowych wody nie wykazała zanieczyszczenia chemicznego wody i PPIS we Wrześni wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia.

Ponadnormatywna zawartość manganu oraz ołowiu w wodzie nie stanowiła zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów, w związku z czym nie wydano komunikatu o zakazie spożywania wody. Nie wszczęto postępowania administracyjnego.

Podwyższona wartość *manganu* powoduje brudzenie urządzeń sanitarnych i prania, a także wywołuje niepożądany smak napojów. Jego obecność w wodzie do picia, podobnie jak żelaza może powodować powstanie w sieci dystrybucyjnej osadów, które mogą odrywać się jako czarne zawiesiny.

W pozostałych przypadkach po przeprowadzonych badaniach jakości wody stwierdzono, że jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym spełniała w badanym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

LEGIONELLA

W 2018 r. pobrano 12 prób wody z instalacji wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w:

- a) Niepublicznym Przedszkolu „Miś Uszatek” ul. Kilińskiego 9, Września w 4 punktach,
- b) Przedszkolu Niepublicznym „Tęczowa Chatka” ul. Gen. Kutrzeby 1 we Wrześni w 4 punktach,
- c) „AMIKA” Konsorcjum Medyczne Sp. z o.o. ul. Piastów 16, Września w 4 punktach.

Analiza wody pobranej w w/w placówkach nie wykazała zanieczyszczenia bakteriologicznego. Jakość wody odpowiada wymaganiom określonym w załączniku nr 5A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017, poz. 2294)

Wnioski

W 2018 r. 100 % mieszkańców powiatu wrzesińskiego miało możliwość korzystania z wody, która spełniała wymogi sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

II. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2018 r. kontroli poddano 120 obiektów użyteczności publicznej. Do obiektów tych zaliczano: baseny kąpielowe, ustępy publiczne, obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, solaria, dworce PKS, PKP oraz inne obiekty użyteczności publicznej takie jak stadiony, boiska, transport, stacje paliw, parkingi.

W skontrolowanych obiektach stwierdzono prawidłowy stan sanitarny, obiekty oceniono jako dobre.

HOTELE

W porównaniu z 2017 r.

- likwidacji uległ 1 obiekt: Hotel „CITY” ul. Fabryczna 5 we Wrześni,
- powstał 1 obiekt: Hotel ul. Lipowa 11 w Węgiernicach.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2018 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno - porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

Wśród skontrolowanych obiektów w powiecie 7 posiada kategoryzację:

- ✓ **3 gwiazdki:** 5 obiektów hotelowych tj: „Boss” w Miłosławiu, „Kosmowski” we Wrześni, „Country Club” w Nowym Folwarku „Barczyzna” w Barczyźnie, hotel w Nekli ul. Poznańska,
- ✓ **2 gwiazdki:** 2 obiekty hotelowe tj: „Jola” w Zasutowie i hotel „Kassandra w Gutowie Wielkim.

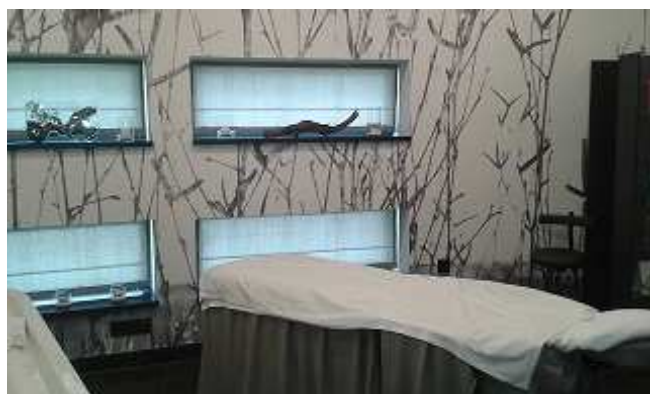
Do obiektów o wysokim standardzie świadczonych usług można zaliczyć 7 obiektów hotelowych: *hotel „Kosmowski” we Wrześni, hotel „Country Club” w Nowym*

Folwarku, hotel „Boss” w Miłostawiu, hotel „DARZBÓR” w Bugaju gm. Miłostaw, hotel „Barczyzna” w Barczyźnie gm. Nekla, hotel w Nekli przy ul. Poznańskiej 10a oraz hotel przy ul. Lipowej 11 w Węgierkach.

W 2018 roku dokonano rozbudowy obiektu *hotelu „Barczyzna” w Barczyźnie.*

Dobudowana część jest dwukondygnacyjna i w bezpośredni sposób połączona z istniejącą częścią hotelowo - gastronomiczną. Znajduje się w niej hala basenowa z zapleczem szatniowo - sanitarnym dla kobiet i mężczyzn oraz osób niepełnosprawnych, sauna sucha, sauna mokra parowa oraz gabinety odnowy biologicznej. Hotel świadczy zabiegi SPA obejmujące:

- * masaże relaksacyjne, pielęgnacje ciała i twarzy, pielęgnację stóp i dłoni
- * diagnostykę, masaże lecznicze, terapie manualną, zabiegi fizykalne
- * ćwiczenia fizyczne przy użyciu sprzętu sportowego – wydzielona sala ćwiczeń
- * basen, strefę saun, słoneczną łąkę, białe kąpiele jonowe.

*Hotel „BARCZYŻNA MEDICAL SPA”
Autor zdjęć: Monika Cicha-Konieczna*

PENSJONATY

Na terenie powiatu wrzesińskiego są 2 pensjonaty zlokalizowane na terenie gminy Września. Podczas przeprowadzonych kontroli w 2018 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno - porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny uległ poprawie poprzez:

- **pensjonat „Wiosna”, Obłaczkowo 142** – odmalowanie ścian i sufitów w pokojach noclegowych oraz korytarza głównego,
- **pensjonat „Rondo”, Obłaczkowo 4** – odmalowanie ścian i sufitów we wszystkich pokojach noclegowych.

INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Pod nadzorem PSSE we Wrześni jest:

- 8 gospodarstw agroturystycznych
- 3 hostele
- 4 obiekty pokoi noclegowych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym:

- likwidacji uległ 1 obiekt: „Dworek w Podstolicach” w Podstolicach przy ul. Kasztanowej,
- powstał 1 obiekt: Pokoje Hotelowe M. Szelejewski M. Psyk w Nowej Wsi Podgórnej.

Przeprowadzono kontrole w 7 gospodarstwach agroturystycznych, 3 obiektach pokoi noclegowych, 2 hostelach.

W porównaniu z rokiem ubiegłym poprawił się stan sanitarny 3 obiektów tj.

- ✓ Gospodarstwa Agroturystycznego p. Doroty Obst mieszczącego się w Chociczy Wielkiej przeprowadzono remont obiektu polegający na: malowaniu ścian i sufitu w holu głównym, położeniu tapety na ścianie, położeniu płytek podłogowych; malowaniu ścian w pokojach noclegowych, wymianie drzwi do pokoju noclegowego oraz toalety ogólnodostępnej na parterze, malowaniu ścian i sufitu w jadalni,
- ✓ Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego „U Kazia” w Czeszewie przeprowadzono malowanie wszystkich pokoi noclegowych oraz sali fitness,
- ✓ Gospodarstwa Agroturystycznego „Wójtostwo” w Pyzdrach przeprowadzono malowanie pokoju noclegowego.

BASENY

W porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się ilość obiektów basenowych – powstała nowa pływalnia kryta w obiekcie hotelowym w gminie Nekla.

Liczba basenów kąpielowych krytych ogółem: 2

 w tym liczba parków wodnych: 0

Liczba basenów odkrytych: 1

1. Aqualife Park Wodny ul. Koszarowa 8, Września

4. Liczba pobranych próbek wody w 2018 r. ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Ogólna liczba pobranych próbek	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym (oprócz Legionelli)	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	Ogółem badań	w tym ile z przekroczeniami (oprócz Legionelli)	przekroczone parametry	uwagi:
Kontrola urzędowa	76	70	26	96	16	chloroform; pseudomonas aeruginosa; liczba mikroorg. w 36 ⁰ C	
Kontrola wewnętrzna	111	108	98	206	62	chloroform, utlenialność, escherichia coli, pseudomonas aeruginosa, l. mikroorg. w 36 ⁰ C	
suma	187	178	124	302	78		

W zakresie legionelli

Rodzaj kontroli	Liczba próbek pobranych w zakresie legionelli - łącznie	Miejsce poboru	W tym ile z przekroczeniami	Czy woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia ? (TAK/ NIE)	Krótki opis prowadzonych działań naprawczych	Krótki opis działań PSSE	uwagi:
Kontrola urzędowa	0	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	0	prysznice	0	-	-	-	
	2	niecki	0	-	-	-	
Kontrola wewnętrzna	12	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	10	prysznice	6	TAK	przegrzanie instalacji wewnętrznej wody ciepłej	-	
	26	niecki	0	-	-	-	
suma	50	----	6	----	----	---	---

5. Ocena roczna dla pływalni została wydana w dniu 17.07.2018 r.; w 2018 r. wystosowano 3 **decyzje płatnicze na kwestionowaną jakość wody pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym**. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni **nie stwierdził braku przydatności wody do kąpielii**. Jednakże wartości niektórych parametrów nieznacznie odbiegały od wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r. poz. 2016), nie stanowiąc bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia osób korzystających w pływalni, jednakże wskazywały na potrzebę wyregulowania procesów uzdatniania wody. Woda cechowała się następującą jakością:

6. - w wodzie z dużej niecki odnotowano pięciokrotnie przekroczoną wartość chloroformu, dwukrotnie przekroczoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 °C ±2°C/48h, oraz jeden raz występowanie bakterii *Pseudomonas aeruginosa*,

7. - w wodzie z niecki rekreacyjnej odnotowano dwukrotnie przekroczoną wartość chloroformu, pięciokrotnie przekroczoną wartość utlenialności, incydentalny przypadek występowania bakterii *Pseudomonas aeruginosa* i escherichia coli oraz czterokrotnie ponadnormatywną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 °C ±2°C/48h. Powtórkowe badania wody nie potwierdziły zanieczyszczenia wody,

8. - w wodzie z jacuzzi odnotowano dwukrotnie przekroczoną wartość chloroformu, dziewięciokrotnie przekroczoną wartość utlenialności, incydentalny przypadek ponadnormatywnej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 °C ±2°C/48h oraz trzykrotnie przekroczoną wartość bakterii *Pseudomonas aeruginosa*. Powtórkowe badania wody nie potwierdziły zanieczyszczenia wody,

9. - w próbach wody pobranych z systemu cyrkulacji wszystkich niecek basenowych odnotowano przekroczone wartości chloroformu, występowanie bakterii *Pseudomonas aeruginosa* oraz ponadnormatywną wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 °C ±2°C/48h.

10. **Ocena roczna obiektu: dobra**, w zakresie przebadanych parametrów woda nadawała się do kąpielii i została oceniona jako woda dobra.

1. Basen kąpielowy ul. Gnieźnieńska 32A, Września

Liczba pobranych próbek wody w 2018 r. w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Ogólna liczba pobranych próbek	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym (oprócz <i>Legionelli</i>)	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	Ogółem badań	w tym ile z przekroczeniami (oprócz <i>Legionelli</i>)	przekroczone parametry	uwagi:
Kontrola urzędowa	22	18	10	28	6	chloroform	
Kontrola wewnętrzna	26	22	22	44	11	Chloroform, Azotany, THM	
suma	48	40	32	72	17		

W zakresie legionelli

Rodzaj kontroli	Liczba próbek pobranych w zakresie legionelli-łącznie	Miejsce poboru	W tym ile z przekroczenia mi	Czy woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia ? (TAK/ NIE)	Krótki opis prowadzonych działań naprawczych	Krótki opis działań PSSE	uwagi:
Kontrola urzędowa	0	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	0	prysznice	0	-	-	-	
	0	niecki	0	-	-	-	
Kontrola wewnętrzna	0	system cyrkulacji	0	0	-	-	
	1	prysznice	0	0	-	-	
	2	niecki	0	0	-	-	
suma	3	----	0	----	----	---	---

Ocena roczna została wydana w dniu 16.07.2018 r.; Woda na basenie miejskim „Łazienki” zlokalizowanym we Wrześni przy ul. Gnieźnieńskiej cechowała się dobrą jakością mikrobiologiczną i fizykochemiczną. W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody odnotowano jedynie podwyższone zawartości chloroformu w wodzie z niecek basenowych oraz jednorazowo ponadnormatywną wartość Σ THM z niecki płytkiej (małej). Wartości nieznacznie odbiegały od wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r. poz. 2016), nie stanowiąc bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia osób korzystających w pływalni. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni **nie stwierdził braku przydatności wody do kąpieli.**

Basen kąpielowy ul. Gnieźnińska 32A, Września,
 Autor zdjęć: Julita Strzemkowska

3. Basen hotelowy Barczyzna 12, 62-330 Nekla

Liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Ogólna liczba pobranych próbek	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym (oprócz Legionelli)	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	Ogółem badań	w tym ile z przekroczeniami (oprócz Legionelli)	przekroczone parametry	uwagi:
Kontrola urzędowa	35	32	18	50	7	chloroform, pseudomonas aeruginosa, l. mikroorg. w 36 ⁰ C	
Kontrola wewnętrzna	66	72	64	136	33	chloroform, utlenialność, pseudomonas aeruginosa, l. mikroorg. w 36 ⁰ C, THM	
suma	101	104	82	186	40		

W zakresie legionelli

Rodzaj kontroli	Liczba próbek pobranych w zakresie legionelli-łącznie	Miejsce poboru	W tym ile z przekroczenia mi	Czy woda została doprowadzona do wymagań rozporządzenia ? (TAK/ NIE)	Krótki opis prowadzonych działań naprawczych	Krótki opis działań PSSE	uwagi:
Kontrola urzędowa	0	system cyrkulacji	0	-	-	-	
	0	prysznic	0	-	-	-	
	2	niecki	0	-	-	-	
Kontrola wewnętrzna	12	system cyrkulacji	0	0	-	-	
	0	prysznic	0	0	-	-	
	20	niecki	0	0	-	-	
suma	34	----	0	----	----	---	---

Ocena roczna nie była wydana ze względu, że obiekt został uruchomiony z początkiem roku 2018 r. Został wprowadzony pod nadzór w maju 2018 r. i od tego momentu rozpoczęto prowadzenie kontroli wewnętrznej; pobory wody w ramach kontroli urzędowej prowadzono od czerwca 2018 r.

Basen hotelowy Barczyzna 12, gm. Nekla
Autor zdjęć: Monika Cicha-Konieczna

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SA ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU.

W 2017 roku na 170 obiektów, skontrolowano 53 obiekty. Głównym celem kontroli było sprawdzenie stanu sanitarno-technicznego obiektu oraz stopień wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z narzędziami i przyborami użytymi do kontaktu z klientem, oznakowanie środków dezynfekcyjnych, postępowanie z bielizną, z odpadami.

11. Ogólny stan sanitarny obiektów w roku 2018 r. był dobry.

12. W trzech obiektach stwierdzono zły stan sanitarny tj.

13. - w zakładzie fryzjerskim znajdującym się we Wrześni - przeprowadzona kontrola sanitarna wykazała zawilgocenie ścian, pleśń w pomieszczeniu WC, zawilgocenie ścian i sufitu, pleśń w pomieszczeniu usług fryzjerskich co stanowiło naruszenie art. 22 ust. 1 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną z terminem usunięcia nieprawidłowości do 30.05.2018 r. Wszczęto również postępowanie administracyjne dotyczące pobrania opłaty za czynności wykonane przez organ PIS, a następnie wydano decyzję rachunkową. Po terminie określonym w decyzji przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, podczas której stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

14. - w zakładzie kosmetycznym mieszczącym się we Wrześni przy ul. Wiewiórowskiego 9, kontrola wykazała nieprawidłowości pod względem sanitarno-porządkowym tj. kurz i brud na powierzchniach sprzętów, pojemników do przechowywania narzędzi czystych, blatów i podłóg, niewłaściwe postępowanie z użytymi jednorazowymi przyborami kosmetycznymi (zużyty sprzęt jednorazowy odkładany był do pojemnika przechowywania narzędzi czystych), zły stan sanitarny stanowisk pracy. W związku z tym nałożono mandat karny w wysokości 100 zł, ponadto wystosowano pismo, w którym PPIS we Wrześni wezwał właściciela obiektu do zachowania należytej higieny podczas wykonywania usług kosmetycznych przez utrzymanie przyborów i narzędzi w dobrym stanie sanitarnym oraz zorganizowanie higienicznych warunków na stanowisku pracy.

15. - w siłowni znajdująca się we Wrześni przy ul. Rynek - przeprowadzona kontrola sanitarna wykazała brudne ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach siłowni oraz ubytki płytek na ścianie w damskiej toalecie – co stanowiło naruszenie art. 22 ust. 1 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną z terminem usunięcia nieprawidłowości do 31.07.2019 r. Sprawa jest w toku.

16.

17. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny uległ poprawie w 3 zakładach fryzjerskich, w 1 zakładzie tatuażu oraz w 2 zakładach odnowy biologicznej, zlokalizowanych we Wrześni, tj.:

18. - Zakład Fryzjerski PROGRES ul. Wrocławska 43 – przeprowadzono modernizację polegającą na powiększeniu zakładu, dodaniu nowych stanowisk fryzjerskich, odmalowaniu ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach obiektu, częściowej wymiany oświetlenia, wstawieniu nowych mebli,
19. - Zakład Fryzjerski ul. Harcerska 3 – przeprowadzono malowanie ścian i sufitu w pomieszczeniach obiektu, zamontowano szafę w pomieszczeniu usług fryzjerskich, wyremontowano łazienkę – wymieniono glazurę, terakotę, armaturę, meble łazienkowe,
20. - Zakład Fryzjerski ul. Szafirowa 4 – przeprowadzono malowanie ścian i sufitu w pomieszczeniu usług, położono na ścianach płytki klinkierowe ozdobne, wymieniono meble, wymieniono oświetlenie zakładu,
21. - Salon tatuażu przy ul. Kutrzeby - przeprowadzono malowanie ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach obiektu, położenie nowej tapety w poczekalni oraz pomieszczeniu usług.
22. - Siłownia „ODEON” przy ul. Warszawskiej - poprzez odmalowanie pomieszczeń sanitarnych oraz szatni damskiej i męskiej oraz wymianę kaloryfera w sali urządzeń siłowych.
23. - w 1 obiekcie, który świadczy usługi fryzjerskie, solarium oraz manicure, zlokalizowany we Wrześni – przeprowadzono remont polegającą na odmalowaniu ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach obiektu, wymianie oświetlenia, mebli, dodaniu nowego stanowiska do wykonywania usług manicure.

24. ZAKŁADY FRYZJERSKIE

25. 1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2018 r. - **82**
26. 2. Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2018 r. - **23**
27. Liczba obiektów skontrolowanych – **20**
28. Liczba przeprowadzonych kontroli – **21**
29. 3. Na terenie powiatu wrzeńskiego zostało zlikwidowanych **6** zakładów fryzjerskich, powstały **4** nowe obiekty, **2** zakłady zostały przegrupowane z grupy: *„Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu”*.

ZAKŁADY KOSMETYCZNE

30. 1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2018 r. - **50**
31. 2. Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2018 r. - **23**
32. Liczba obiektów skontrolowanych – **17**
33. Liczba przeprowadzonych kontroli – **17**
34. 3. Powstało **6** nowych zakładów, **3** obiekty uległy likwidacji, **1** zakład został przegrupowany z grupy: *„Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu”*.

ZAKŁADY TATUAŻU

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2018 r. - **4**
2. Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2018 r. - **2**

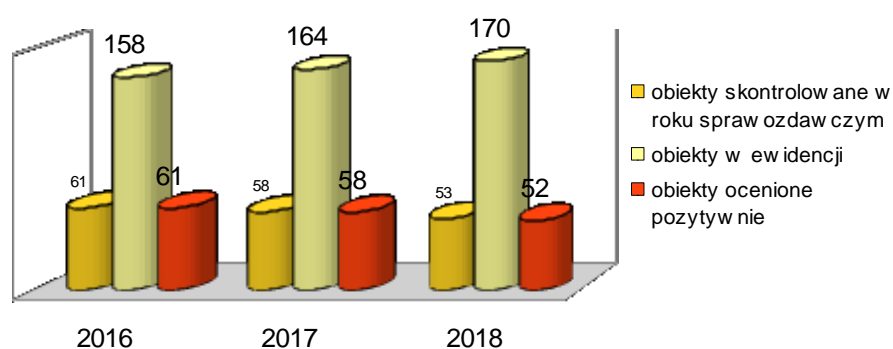
Liczba obiektów skontrolowanych – 2
Liczba przeprowadzonych kontroli – 2
3. Powstały 2 nowe zakłady.

(a)ZAKŁADY ODNOWY BIOLOGICZNEJ

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2018 r. - 13
2. Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2018 r. - 9
Liczba obiektów skontrolowanych - 8
Liczba przeprowadzonych kontroli – 8
3. W 2018 roku powstały 3 nowe obiekty.

INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SA ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU.

1. Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2018 r. - 21
Są to zakłady fryzjersko-kosmetyczne, fryzjerskie, bądź kosmetyczne wyposażone w solarium bądź stanowiska manicure.
2. Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2018 r. - 6
Liczba obiektów skontrolowanych – 6
Liczba przeprowadzonych kontroli – 6
3. W 2018 roku 1 obiekt uległ likwidacji, 2 obiekty zostały przeniesione do grupy: „zakłady fryzjerskie”, 1 zakład został przeniesiony do grupy „zakłady kosmetyczne”.

Wykres 1. Obiekty fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej w latach 2016-2018

(b) DWORCE AUTOBUSOWE i PKP, Przystanki PKS i PKP

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2018 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno - porządkowy i techniczny obiektów jako dobry. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny nie uległ zmianie.

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się 1 dworzec PKS, zlokalizowany we Wrześni przy ul. Dworcowej 1. Mieści się w budynku galerii handlowej „KARUZELA” oraz przystanek PKS w Pyzdrach, który składa się z dwóch wiat przystankowych oraz placu manewrowego dla autokarów. Stan sanitarny dobry.

Na terenie podległym są 4 dworce PKP: we Wrześni, Nekli, Miłosławiu i Orzechowie; 5 peronów PKP: we Wrześni, Otocznej, Marzeninie, Gutowie Małym i Chwalibogowie.

W 2018 roku przeprowadzono kontrolę:

- Dworca PKP we Wrześni, w którym znajduje się hala główna oraz toaleta ogólnodostępna podzielona na część damską i męską wraz z miejscem do przechowywania środków czystości i sprzętu porządkowego. W holu głównym usytuowane są siedziska dla podróżnych oraz znajdują się dwie kasy biletowe. Obiekt czynny jest od godz. 6.00 do godz. 22.00.
- Dworca PKP w Nekli, w którym znajduje się hala główna oraz toaleta ogólnodostępna z jedną kabiną ustępową. W holu głównym usytuowane są siedziska dla podróżnych oraz znajduje się jedna kasa biletowa. Obiekt czynny jest od godz. 6.00 do godz. 22.00.

W bieżącym roku dokonano kontroli 1 peronu PKP we Wrześni, pozostałe perony wyłączone były z użytkowania ze względu na modernizację linii kolejowych.

PARKI

Kontroli podano 2 parki znajdujące się we Wrześni. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny nie uległ zmianie. W 2018 roku przeprowadzono kontrolę parku w Nekli. Stan sanitarny obiektów dobry. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

BOISKA SPORTOWE

W bieżącym roku dokonano kontroli 3 boisk sportowych: w Miłosławiu, Nekli oraz stadionu sportowego we Wrześni.

35. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny boisk sportowych nie uległ zmianie.

Wnioski

Wśród skontrolowanych zakładów stwierdzano zróżnicowanie stanu sanitarno - technicznego. Stosunkowo najlepsze były zakłady, które rozpoczęły działalność lub też zostały zmodernizowane. Ogólny stan sanitarny obiektów był zadowalający.

III. Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej.

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się jeden szpital – Szpital Powiatowy Sp. z o. o. we Wrześni - przekazany w ramach I instancji pod nadzór Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu.

Liczba placówek wg ewidencji:

• podmioty lecznicze:

36. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych,	
37. lecznice	22
38. medyczne laboratoria diagnostyczne:	2
39. zakłady rehabilitacji leczniczej	6
40. inne:	18
■ - <u>praktyka zawodowa</u>	
41. indywidualne praktyki lekarzy dentyków:	45
42. indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie:	42
grupowe praktyki lekarskie:	1
43. indywidualne praktyki pielęgniarek:	12
44. grupowe praktyki pielęgniarek	3
45. inne	19
RAZEM:	170

Liczba placówek skontrolowanych:

- podmioty lecznicze:

przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	
– ogółem:	18
zakłady rehabilitacji leczniczej	3
inne	5
<u>- praktyki zawodowe</u>	
indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie:	6
grupowe praktyki lekarskie:	1
indywidualne praktyki pielęgniarek:	6
grupowe praktyki pielęgniarek	2
inne	2

RAZEM: 43

W porównaniu z rokiem ubiegłym w 2018 roku poprawił się stan sanitarno - techniczny w 7 placówkach tj.

Przychodnia Specjalistyczna „NOWAMED” we Wrześni ul. Sienkiewicz 2: w 2017 r. wymalowano 2 gabinety lekarskie (ginekologiczny i pulmonologiczny) oraz wymieniono w gabinecie ginekologicznym podłogę na wykładzinę PCV.

Przychodnia Lekarza Rodzinnego MEDINET we Wrześni ul. Legii wrzesińskiej 23c: w bieżącym roku odmalowano: poczekalnię, pomieszczenia sanitarne, gabinet zabiegowy nr 1 i gabinet lekarski nr 8, wymieniono na nowe kozetki w gabinetach lekarskich, w gabinecie zabiegowym nr 1 wymieniono meble.

Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego „ESKULAP” w Kołaczkowie ul. Miłostawska 1: przeprowadzono malowanie pomieszczeń placówki tj. gabinetu lekarskiego, gabinetu diagnostyczno-zabiegowego, pomieszczenia toalety dla pacjentów, pomieszczenia toalety dla personelu i poczekalni.

Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego AMICOR w Nekli ul. Poznańska 33: przeprowadzono malowanie pomieszczeń placówki tj. gabinetów lekarskich, korytarza oraz drzwi wewnętrznych.

ZDROWIE s.c. Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej przy SSP nr 1 we Wrześni ul. Szkolna 1: w bieżącym roku zakupiono do gabinetu: nową kozetkę oraz tablice okulistyczną.

ZDROWIE s.c. Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej przy SSP nr 3 we Wrześni ul. Kosynierów 32: przeprowadzono modernizację gabinetu: założono nową wykładzinę podłogową (PCV), odmalowano gabinet, przy umywalce nałożono płytki do wysokości ok. 2 m, zakupiono wszystkie nowe meble, szafki, stół zabiegowy, biurko, wagę, kozetkę, założono nowe wewnętrzne rolety okienne, nowe drzwi wejściowe.

Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej przy ZSP Pyzdrach ul. Szkolna 2: w bieżącym roku odmalowano pomieszczenie gabinetu.

*Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej przy SSP nr 3 we Wrześni ul.
Kosynierów 32
Autor zdjęć: Julita Strzemkowska*

Skontrolowane obiekty oceniono pod względem stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalności dobrze. Nie zdyskwalifikowano w tym zakresie żadnego podmiotu.

Utrzymanie bieżącej czystości we wszystkich pomieszczeniach obiektów było prawidłowe. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno - porządkowym w kontrolowanych obiektach. Prawidłowo przebiega mycie i dezynfekcja powierzchni i sprzętu. Prawidłowe jest postępowanie z odpadami medycznymi. We wszystkich placówkach służby zdrowia opracowane są i wdrożone procedury postępowania w zakresie mycia, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie
Epidemiologii

I. Sytuację epidemiologiczną powiatu wrzesińskiego w 2018 roku w porównaniu z rokiem 2017 i 2016 ilustrują poniższa tabela

	2016	2017	2018
krztusiec	12	9	0
płonica	40	28	33
borelioza	14	25	11
ospa	408	464	263
różyczka	1	3	1
świnka	1	4	5
wzw B	1	2	6
wzw C	6	7	5
salmoneloza	8	5	2
wirusowe zakażenia jelitowe - rotawirusy	80	57	41
wirusowe zakażenia jelitowe - inne	68	53	46
Biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO	6	21	13
grypa i zachorowania grypopodobne	5794	7936	8995

II. OPIS JEDNOSTEK CHOROBYCH

II.1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W 2018r. nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, jersiniozę, zatruc enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową czy grzybami.

Zatrucia pokarmowe (A02.0)

W 2018r. ogółem zgłoszono 2 przypadki zatruc pokarmowych tj. o 3 zachorowania mniej niż w roku 2017. Oba przypadki zachorowań na wsi, rodzeństwo chłopiec i dziewczynka (zgłoszono ognisko zachorowania).

Zachorowania w grupach wiekowych: 0-4 lat

Nie ustalono źródła zatrucia. Czynniki etiologiczne we wszystkich przypadkach to pałeczka Salmonella Enteritidis.

Biegunki u dzieci do lat 2 (A04; A09; A08)

A04 – 0 zachorowań w 2018r., w 2017r. - 2 zachorowania

A08, A09 - Ogólna liczba zachorowań - 72, czyli o 5 mniej niż w roku 2017r.

Hospitalizowanych w roku 2018- 67 dzieci, badanych – 65, leczonych ambulatoryjnie – 5 nie badane.

U 35 dzieci wyhodowano wirus Rota (9 mniej niż w roku 2017), u 12 dzieci wykryto Adenowirus (o 4 więcej niż w roku ubiegłym), u 20 dzieci wykryto Norowirus (o 1 mniej

niż w 2017),
 Współczynnik zapadalności wśród dzieci do lat 2 wyniósł 2842,48
 Ognisk zachorowań nie odnotowano.

WZW typu A

W 2018r. nie odnotowano zachorowań na WZW typu A (w 2017r. - 3 zachorowania).

II. 2. Ogniska zachorowań.

W 2018r. odnotowano 1 ognisko zachorowania zatrucia pokarmowego.
 Ognisko 2-osobowe, rodzinne, w okresie od 01.08.2018r. Czynniki etiologiczne – Salmonella enteritidis.
 Pierwsze zgłoszenie zachorowania wpłynęło 06.08.2018r, drugie 20.08.2018r. Ognisko zgłoszono 21.08.2018r.
 Pierwsze zachorowanie sporadyczne, drugie - kontakt domowy – rodzeństwo.
 Jedna osoba hospitalizowana, zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.
 Objawy chorych: gorączka, bóle brzucha, biegunka, wymioty.
 Jedno dziecko wyzdrowienie (23.09.2018r.), jedno dziecko – nosicielstwo – w nadzorze.
 Nie ustalono źródła zakażenia.

Tab. 1. Ogniska zachorowań (inne niż chorób przenoszonych drogą pokarmową) w 2018 r.

Czynnik etiologiczny	Miejsce wystąpienia zachorowań	Liczba				
		ognisk	zachorowań	hospitalizowanych	dzieci do lat 14	zgonów
Wirus ospy wietrznej	Przedszkole BAJKA Września	1	8	0	8	0
	Przedszkole w Pyzdrach	1	6	0	6	0
	Przedszkole Mali Przyrodnicy Września	1	5	0	5	0
	Przedszkole Miś Uszatek Września	1	9	0	9	0
	Przedszkole KUBUŚ w Kaczanowie	1	4	0	4	0
Razem		5	32	0	32	0

1) Ogniska zachorowań na ospę wietrzną.

Odnotowano 5 ognisk zachorowań:

- Przedszkole BAJKA we Wrześni – 1 ognisko – 8 zachorowań w okresie od 29.12.2017r. do 18.01.2018r. -0 hospitalizacji
- Przedszkole MIŚ USZATEK we Wrześni – 1 ognisko – 9 zachorowań w okresie od 03.01.2018r. do 26.02.2018r. - 0 hospitalizacji
- Przedszkole w Pyzdrach – 1 ognisko – 6 zachorowań w okresie od 20.06.2018r. do 25.07.2018r. - 0 hospitalizacji
- Przedszkole KUBUŚ w Kaczanowie – 1 ognisko – 4 zachorowania w okresie

od 23.11.2018r. do 07.12.2018r.- 0 hospitalizacji

- Przedszkole MALI PRZYRODNICY we Wrześni – 1 ognisko – 5 zachorowań w okresie od 06.12.2018r. do 07.12.2018r. - 0 hospitalizacji

II.3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

W 2018r. nie odnotowano zachorowań na odrę, tężec, nagminne porażenie dziecięce i krztusiec.

Różyczka

W 2018r. odnotowano 1 zachorowanie na różyczkę (o 2 mniej niż w roku 2017), zachorowanie zakwalifikowano jako przypadek możliwy. Zachorowanie w mieście, mężczyzna grupa wiekowa 01-04 szczepiony jedną dawką szczepionki -zachorowanie po dwóch latach od szczepienia, Hospitalizacji nie było. Nie stwierdzono powikłań.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2018r. odnotowano 5 zachorowania na świnkę (o 1 więcej niż w 2017r.). 2 zachorowania wśród mężczyzn, 3 wśród kobiet. 2 zachorowania w mieście, 3 na wsi. Zachorowania w grupach wiekowych: 5 – 9 lat – 1 zachorowanie, 10 – 14 lat – 2 zachorowania, 30+ - 2 zachorowania
2 osoby szczepione 2 dawkami, 1 osoba szczepiona 1 dawką, 1 osoba nieszczepiona, 1 osoba brak danych o szczepieniu (zachorowania wystąpiły 4,12 i 14 lat po szczepieniu). Powikłań i hospitalizacji nie było. Wszystkie zachorowania wykazane jako możliwe.

WZW typu B

W 2018r. odnotowano 5 zachorowań na WZW B (BNO) (o 3 więcej niż w 2017r) oraz 1 zachorowanie na WZW B ostre – kobieta, grupa wiekowa 30-39, hospitalizowana nie szczepiona.
Zachorowania przewlekłe wśród kobiet – 1 , wśród mężczyzn – 4
Grupy wiekowe 30-39 – 2 zachorowania, 40-49 - 2 zachorowania, 50-59 – 1 zachorowanie
2 osoby hospitalizowane, 2 osoby szczepione, 2 osoby nie szczepione, 1 osoba brak danych o szczepieniu.

II.4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez Hemophilus influenzae.

W 2018r. zarejestrowano 5 przypadków neuroinfekcji oraz posocznicy (o 2 więcej niż w 2017r):

1. 1 przypadek posocznicy meningokokowej – A39.2;
2. 1 przypadek posocznicy wywołanej przez Sterptococcus pneumoniae – A40.3;
3. 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych – G00.9;
4. 1 przypadek zapalenia opon mózgowo – rdzeniowych – G03.0;
5. 1 przypadek zapalenia mózgu – G04.9.

3 zachorowania wśród mężczyzn, 2 wśród kobiet. 3 zachorowania w mieście, 2 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych: 0 – 4 lat – 1 zachorowanie; 5 – 9 lat – 1 zachorowanie; 10 – 19 lat – 1 zachorowanie; 50 – 59 lat – 1 zachorowanie.

Wszystkie osoby hospitalizowane.

Nie notowano zachorowań na zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu wywołane przez *Hemophilus influenzae* oraz o etiologii wirusowej.

II.5. Choroby odzwierzęce

W roku 2018 nie zanotowano zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczycę w tym bąblowicę, toksoplazmozę i listeriozę.

II.6. Inne choroby zakaźne

Ospa wietrzna

W 2018r. zgłoszono 263 zachorowania (współczynnik zapadalności wynosi 339,60), to o 201 zachorowań więcej niż w 2017r.

121 zachorowań wśród mężczyzn, 142 wśród kobiet; 158 zachorowań w mieście, 105 na wsi. Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 0 - 4 r.ż. - 138 zachorowań i w grupie wiekowej 5 - 9 r.ż. - 86 zachorowań, czyli grupa przedszkolna i szkolna. Pozostałe grupy wiekowe: 10 - 19 lat - 16 zachorowania; >20lat - 23 zachorowań.

Najwięcej zachorowań odnotowano w styczniu – 62. Najmniej zachorowań we wrześniu – 1.

Borelioza

W 2018r. odnotowano 11 przypadków zachorowania na boreliozę (o 14 mniej niż w 2017r.), wszystkie zachorowania wykazane w meldunkach jako potwierdzone.

6 zachorowań wśród kobiet, 5 wśród mężczyzn, 6 zachorowań wystąpiło w mieście, 5 na wsi.

10 pacjentów leczonych ambulatoryjnie, 1 hospitalizowany.

W 7 przypadkach wykonano badania serologiczne – 6 wyników dodatnich, 1 wynik ujemny, 4 zachorowania nie badane laboratoryjnie rozpoznane na podstawie objawów (postać skórna)

Źródło zakażenia domniemane - kleszcz, w 5 przypadkach ukąszenie jednokrotne, w 1 przypadku wielokrotne; w 5 przypadkach pacjenci nie pamiętali ukąszenia;

1 przypadek narażenia zawodowego (leśnik, drwal)

Ukąszenia na terenach ogrodowych, działkowych, łąkowych i leśnych, parkach w gminach: Września, Nekla oraz w woj. podkarpackim.

WZW typu „C”

W 2018r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowania na wzv typu C tj. o 2 mniej niż w 2017r.

3 zachorowania wśród kobiet, 2 wśród mężczyzn; 2 zachorowania w mieście i 3 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych: 20-29 lat–1przypadek, 30-39 lat – 1 przypadek, 40 – 49 lat –1 przypadek, 50 – 59 lat - 1przypadek, powyżej 60 lat - 1 przypadek.

Narażenie zawodowe – 1 przypadek (policjant).

W 3 przypadkach prawdopodobna droga narażenia to różne zabiegi medyczne, w 2

przypadkach prawdopodobna droga narażenia – nieznana,
4 osoby szczepione p/wzw B, w przypadku 1 osoby brak danych o szczepieniach.

II.7. Zapobieganie wściekliznie.

W 2018r. odnotowano 74 przypadki styczości i narażenia na zakażenie wścieklizną (o 1 mniej niż w 2017r).

O wszystkich przypadkach pogryzień informowano Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrześni.

6 osób szczepionych p/wściekliznie pełnym cyklem szczepień z powodu braku obserwacji zwierząt

1 osoba otrzymała 2 dawki szczepionki p/ wściekliznie (odstąpiono od szczepień po wpłynięciu obserwacji weterynaryjnej)

3 pokąsania przez psy, 3 przez kota, 1 przez lisa

III. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia prowadzone zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych ogłaszanych co roku przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Szczepienia obowiązkowe

W 2018r. wyszczepialność na terenie powiatu wrzesińskiego wynosiła 96,64% (w 2017r. 96,08%; w 2016 97,35%)

Szczepienia zalecane (dodatkowe, płatne)

Choroba, przeciw której wykonano szczepienie	Liczba osób zaszczepionych		
	2018	2017	2016
wzw A	9	10	11
wzw B	82	55	213
zakażenia Streptococcus pneumoniae	269	187	358
zakażenia Neisseria meningitidis	152	93	114
zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	48	2	8
kleszczowe zapalenie mózgu	68	50	61
biegunka rotawirusowa	156	171	153
ospa wietrzna	52	38	72
grypa	1362	1142	1301
tężec	1123	1101	1069

III.1. Placówki wykonujące szczepienia ochronne.

Tab.2. Liczba placówek wykonujących szczepienia ochronne

Liczba ogółem	Oddziały noworodkowe	Gabinety lekarzy rodzinnych	Szkoły	Inne
20	1	15	0	4

III.2. Niepożądane odczyny poszczepienne.

W 2018r. do PSSE we Wrześni wpłynęły 2 zgłoszenia niepożądanego odczynu

poszczepiennego:

1. po szczepieniu Synflorix – chłopiec 3 mies., 3 godziny po szczepieniu stwierdzono – odczyn w miejscu wstrzyknięcia śr. 4 cm, stan podgorączkowy, niepokój – ciągły płacz, dziecko hospitalizowane (3 dni), przypadek zakwalifikowano jako łagodny;
2. po szczepieniu Bexsero – chłopiec 3mies., dobę po szczepieniu stwierdzono – pokrzywka na policzkach, dziecko hospitalizowane (3 dni), przypadek zakwalifikowano jako łagodny;

III.3. Przechowywanie, transport, termin ważności preparatów szczepionkowych.

Przechowywanie preparatów szczepionkowych prawidłowe, w lodówkach zaopatrzonych w termometry. Lodówki zabezpieczone - zamykane na klucz lub kłódkę.

Monitoring temperatury prowadzony systematycznie i rejestrowany prawidłowo.

Nie stwierdzono obecności preparatów szczepionkowych przeterminowanych.

Transport prawidłowy w termotorbach wyposażonych w zmrożone wkłady lodowe oraz termometr (temp. również zapisywana w rejestrze).

Placówki mają opracowaną instrukcję postępowania w przypadku sytuacji awaryjnej urządzeń chłodniczych lub braku dostawy prądu.

IV. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Lecznictwo stacjonarne

Od 01.01.2010r. Szpital Powiatowy we Wrześni Spółka z o.o. podlega kontroli Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Nie widnieje w ewidencji obiektów Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrześni.

Lecznictwo ambulatoryjne

W ewidencji PSSE we Wrześni znajduje się 170 podmiotów leczniczych (stan na dzień 31.12.2018r).

Wykonano łącznie 88 kontroli placówek opieki zdrowotnej (w tym 38 wspólnie z higieną komunalną). Wśród kontroli 14 dotyczyło realizacji szczepień ochronnych.

W 2018r. skontrolowano 77 obiektów.

- 19 przychodni lekarzy rodzinnych oraz specjalistycznych
- 2 laboratoria
- 31 gabinetów stomatologicznych
- 10 indywidualnych praktyk lekarskich
- 1 grupową praktykę lekarską
- 5 indywidualnych praktyk pielęgniarek
- 3 obiekty wykonujące usługi rehabilitacyjne
- 4 inne obiekty

W trakcie kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wnioski:

Placówki kontrolowane przez pion epidemiologii pod względem sanitarno – higienicznym ocenia się pozytywnie:

- środki dezynfekcyjne stosowane do dezynfekcji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia o szerokim spektrum działania, dobrane i stosowane prawidłowo zgodnie z przeznaczeniem i zagrożeniem, z aktualną datą przydatności do użycia;
- pojemniki na roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych prawidłowe,

dostosowane do wielkości materiału dezynfekowanego, z pokrywą, sitem, stabilne i oznakowane prawidłowo (nazwa, data, stężenie, podpis przygotowującego);

- w większości placówek używa się gotowych środków dezynfekcyjnych, o stężeniu właściwym do określonego przeznaczenia; roztwory robocze środków dezynfekcyjnych przygotowywane na bieżąco - prawidłowo, z użyciem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta;
- przechowywanie stężonych preparatów prawidłowe, w wydzielonych miejscach lub pomieszczeniach, zgodnie z zaleceniami producenta;
- w obiektach, w których dezynfekcja odbywa się w osobnym pomieszczeniu stosowane są osobne pojemniki do transportu sprzętu skażonego, szczelnie zamykane, podlegające dezynfekcji oraz osobne pojemniki do transportu sprzętu sterylnego również szczelnie zamykane;
- dokumentacja dotycząca wykonywanych procesów dezynfekcji prowadzona prawidłowo (w formie rejestrów), na bieżąco, archiwizacja prowadzona prawidłowo;
- wszystkie procedury dotyczące dezynfekcji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- placówki posiadają oddzielny sprzęt do dezynfekcji i sprzątania gabinetów oraz sanitariatów i ciągów komunikacyjnych;
- po użyciu sprzęt do sprzątania (także ścierki i mopy) dezynfekowany;
- dobór preparatów dezynfekcyjnych używanych do sprzątania pomieszczeń prawidłowy, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia;
- sprzęt do sprzątania oraz środki dezynfekcyjne przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu, opisany w zależności od strefy biologicznej;
- procedury dotyczące dezynfekcji powierzchni oraz sprzątania pomieszczeń opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- stosowane środki antyseptyki rąk - prawidłowe, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia,
- procedury dotyczące sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń opracowane i stosowane prawidłowo,
- w skontrolowanych obiektach schematy higienicznego i chirurgicznego mycia rąk wywieszane nad umywalkami,
- stanowiska do mycia rąk w liczbie wystarczającej, wyposażone prawidłowo (dozownik z mydłem, dozownik z płynem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowymi oraz pojemnik na zużyte ręczniki),
- prawidłowe postępowanie z pojemnikami w trakcie przelewania środków z pojemników zbiorczych do jednostkowych, pojemniki opisane prawidłowo;
- liczba placówek korzystających z usług innych podmiotów w zakresie sterylizacji sprzętu i materiałów utrzymuje się na podobnym poziomie;
- wśród indywidualnych praktyk lekarzy dentyków 8 placówek posiada oddzielne pomieszczenie sterylizacji (o 1 mniej niż w 2017r.);
- liczba placówek korzystających tylko ze sprzętu jednorazowego użycia pozostaje na podobnym poziomie;
- liczba placówek posiadających stanowisko sterylizacji gabinetowej pozostaje na podobnym poziomie;
- na terenie powiatu wrzesińskiego brak placówek posiadających centralną sterylizatornię;
- kontrola testami biologicznymi średnio 1x w miesiącu (najczęściej stosowany wskaźnik - Sporal A); w NZOZ posiadającym chirurgię jednego dnia kontrola testami biologicznymi zewnętrzna 1x na kwartał, wewnętrzna - każdy wsad;
- kontrola chemiczna we wszystkich placówkach – każdy pakiet (testy paskowe

zawarte bezpośrednio na opakowaniach bądź dodatkowo wkładane do pakietów lub kilka na wsad - najczęściej używane Twindicator, Steam 3M, SPS Medical SIL 250 podobnie jak w 2017r.);

- wskaźniki fizyczne - parametry wyświetlane na pulpitych autoklawów, wydruki parametrów archiwizowane (podobnie jak w 2017r.);
- autoklawy sprawne, przeglądy autoklawów przeprowadzane na bieżąco;
- przygotowanie materiału do sterylizacji prawidłowe - w większości obiektów mycie i dezynfekcja narzędzi odbywa się w gabinecie, w większości obiektów mycie narzędzi ręczne;
- we wszystkich placówkach stosowane opakowania papierowo - foliowe;
- wyniki kontroli procesów sterylizacji – niekwestionowane, kontrole przeprowadzane za pomocą wskaźników fizycznych, chemicznych i biologicznych;
- przechowywanie sprzętu po sterylizacji prawidłowe (sprzęt luźno ułożony na półkach, opakowania nieuszkodzone);
- terminy ważności pakietów prawidłowe;
- dokumentacja dotycząca procesów sterylizacji prowadzona prawidłowo, na bieżąco, archiwizacja prowadzona (rejstry, wydruki) - prawidłowa;
- wszystkie procedury dotyczące sterylizacji opracowane prawidłowo i stosowane przez personel.

Działania podjęte w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

(polecenia, decyzje, szkolenia, wystąpienia do dyrektorów placówek)

Po każdej przeprowadzonej kontroli w czasie jej omawiania, prowadzona jest dyskusja pozwalająca znaleźć maksymalnie dobre rozwiązanie do prawidłowego funkcjonowania placówki, zgodnego z obowiązującymi wymogami sanitarno – higienicznymi. Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji, sterylizacji, antyseptyki.

IV.1. Współpraca z innymi jednostkami.

W 2018r. współpracowano z:

- Inspekcją Weterynaryjną w zakresie wymiany informacji, monitorowania i analizy sytuacji epidemiologicznej zoonoz;
- Starostwem Powiatowym w zakresie działania na wypadek ataku bioterrorystycznego lub pojawienia się szczególnie niebezpiecznych chorób;
- mediami (prasa lokalna) w zakresie możliwości umieszczania artykułów, informacji, komunikatów);
- placówkami służby zdrowia w zakresie dystrybucji materiałów oświatowych;
- z WSSE i PSSE w zakresie przekazywania formularzy zachorowań na chorobę zakaźną i wywiadów epidemiologicznych oraz pomocy w opracowywaniu ognisk zatruc pokarmowych.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie
Higieny Żywności,
Żywienia i Przedmiotów Użytku

W 2018r. obejmowano nadzorem **850 obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.**

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 481 kontroli i rekontroli.

Ogółem wydano 636 pism administracyjnych w tym:

- 94 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 11 upomnień;
- 92 decyzje zatwierdzające;
- 2 decyzje warunkowo – zatwierdzające;
- 271 decyzji rachunkowych;
- 96 decyzji wygaszających decyzję zatwierdzającą;
- 1 decyzja wygaszająca decyzję wyrażającą zgodę;
- 10 decyzji wygaszających decyzję administracyjną;
- 4 decyzje umarzające postępowanie administracyjne;
- 2 decyzje umarzające rachunek;
- 40 decyzji zmieniających termin wykonania niezgodności;
- 1 decyzja zmieniająca termin warunkowego zatwierdzenia;9i8jji
- 3 decyzje wygaszające wpis do rejestru;
- 3 tytuły wykonawcze;
- 6 postanowień.

W 2018r. wydano 3 tytuły wykonawcze, oraz 6 postanowień w tym 3 o nałożeniu grzywny i 3 o umorzeniu grzywny, 1 postanowienie o przedłużeniu realizacji terminu.

W 2018r. złożono 19 zażaleń dotyczących m.in.:

✓9 przypadków dotyczyły wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej (np. zepsute wędliny, szkodniki w chlebie), brak oznakowania w języku polskim. W wyniku każdego zgłoszenia przeprowadzano kontrole tematyczną w obiektach wprowadzających do obrotu przedmiotowe środki spożywcze. W każdym przypadku odpisywano do osób składających zażalenie;

✓5 przypadków dotyczyło nieodpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych w obiektach obrotu żywnością. Trzy złożone zażalenia dotyczyły używanych do sprzedaży wózków sklepowych o złym stanie sanitarno – higienicznym. Jedno zażalenie dotyczyło braku higieny przy obsłudze klientów (sklep piekarniczy), kolejne braku zaświadczenia lekarskiego do celów sanitarno – epidemiologicznych osoby obsługującej. Kolejny przypadek dotyczył prowadzenia nielegalnej produkcji oraz fałszowania środków spożywczych. Każde zażalenie zostało rozpatrzone i zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi toczono postępowania administracyjne;

Nałożono 10 mandatów karnych na sumę 2.150,00 zł.

Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Został on rozpatrzony pozytywnie i nałożono karę pieniężną na kwotę 800,00zł. Dodatkowo z ubiegłego roku otrzymano pozytywnie rozpatrzone trzy wnioski o nałożenie kary pieniężnej łącznie na kwotę 3.000,00zł.

Wystawiono 271 decyzji płatniczych na łączną kwotę 18.906,00 zł.

● Wdrażanie **GHP/GMP i HACCP**

Lp. Mz	Nazwa obiektu	Liczba obiektów	2018r.			
			GHP/GMP		HACCP	
2.	Automaty do lodów	8	6	100%	3	50%
3.	Wytwórnia tłuszczów roślinnych	1	1	100%	1	100,00%
4.	Piekarnie	12	12	100%	12	100%
5.	Ciastkarnie	11	11	100%	11	100%
6.	Przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe	1	1	100%	1	100%
7.	Browary	1	1	100%	1	100%
10.	Zakłady garmazeryjne	2	2	100%	2	100%
11.	Zakłady przemysłu zbożowo - młynarskiego	2	2	100%	2	100%
14.	Wytwórnia koncentratów spożywczych	2	2	100%	2	100%
17.	Wytwórnice suplementów diety	1	1	100%	1	100%
21.	Inne wytwórnice żywności	171	15	9,00%	8	4,70%
22.	Sklepy spożywcze	239	229	96,00%	80	33%
23.	Kioski	11	11	92%	0	0%
24.	Magazyny hurtowe	18	18	100%	10	55%
25.	Obiekty ruchome i tymczasowe	19	14	74%	0	0%
27.	Inne obiekty obrotu żywnością	97	40	41,00%	9	9,30%
28.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu otwartego	121	120	99%	84	69%
29.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu zamkniętego	84	60	71%	52	62%
31	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	1	100%	0	0%

Porównując stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP z 2017r. zaobserwowano, że w 2018r. uległ zmianie stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP. Analizując zebrane dane można zauważyć, że zwiększył się procent wdrożenia GHP/GMP w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego. Nastąpiła duża poprawa w realizacji opracowania, wdrożenia i przestrzegania zasad GHP/GMP. Nadal jest mały procent wdrożenia GHP/GMP i HACCP w innych wytwórniach żywności co spowodowane jest wpisaniem do rejestru dużej liczby podmiotów produkcji pierwotnej. Zmniejszył się odsetek wdrożenia systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności opartego na zasadach HACCP w sklepach oraz innych obiektach obrotu żywnością. Wynika to z faktu rotacji obiektów (zamknięcia, otwarcia nowych).

2. Zestawienie porównawcze dotyczące działalności HŻŻiPU w latach 2004-2018

Rok	Liczba obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji nakazujących	Liczba upomnień	Liczba decyzji zmieniających, przedłużających	Liczba decyzji zakazujących prowadzenie działalności	Liczba decyzji wygaszających / uchylających	Liczba decyzji uiszczenia opłaty	Liczba decyzji wyrażających zgodę / zatwierdzających	Liczba decyzji warunkowo wyrażających zgodę / zatwierdzających	Mandaty	
											(ii)Liczba	Kwota
2004	685	729	205	66	82	1	14	66	96	-	2	150
2005	638	797	164	89	68	3	47	93	128	-	34	4.150,00
2006	644	701	162	42	54	3	79	52	90	27	36	6.200,00
2007	666	771	121	65	65	4	113	205	133	72	21	3.500,00
2008	632	655	136	39	61	4	81	308	149	22	21	2.850,00
2009	662	769	169	48	39	2	92	491	94	19	80	14.100,00
2010	652	695	142	29	46	4	114	446	114	12	39	7.300,00
2011	634	626	154	21	53	6	100	388	85	7	48	8.250,00
2012	672	752	110	13	42	4	125	343	123	8	54	9.900,00
2013	725	625	135	8	38	2	124	331	124	7	39	8.800,00
2014	803	642	119	12	35	-	139	276	133	0	40	7.100,00
2015	803	624	110	15	52	2	110	335	104	2	33	6.400,00
2016	801	527	100	6	53	1	105	245	96	0	10	3.150,00
2017	851	568	108	7	57	0	137	333	117	0	13	3.350,00
2018	850	481	94	11	41	0	116	271	92	2	10	2.150,00

2. Porównanie stanu sanitarnego obiektów niezgodnych w latach 2004-2018.

Lata	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów niezgodnych	Odsetek obiektów niezgodnych
2004	379	85	22,4 %
2005	420	28	6,7 %
2006	415	32	7,7 %
2007	454	27	6,0 %
2008	358	34	9,5 %
2009	426	80	19,0 %
2010	421	41	9,7 %
2011	401	45	11,2%
2012	422	41	9,7%
2013	420	30	7,1%
2014	443	13	2,9%
2015	405	2	0,5%
2016	374	35	9,4%
2017	399	26	6,5%
2018	346	20	5,80%

3.1. Ocena stanu sanitarnego grup obiektów niezgodnych za 2018r. w porównaniu z 2017r.

Lp. Mz 48	Nazwa obiektu	Procent obiektów niezgodnych w 2018r.	Procent obiektów niezgodnych w 2017r.
29l	Przedszkola	20,00%	0,00%
28	Zakłady Żywienia Zbiorowego otwarte	12,80%	12,00%
5	Ciastkarnie	10,00%	10,00%
4	Piekarnie	9,09%	7,10%
22a	Markety	8,00%	0,00%
28a	Mała gastronomia	7,50%	9,70%
22	Sklepy	5,30%	7,80%
23	Kioski	0,00%	20,00%

Stan sanitarny grup obiektów niezgodnych za lata 2017 i 2018r. był oceniany według nowych arkuszy oceny stanu sanitarnego, co było spowodowane zmianą procedury urzędowej kontroli. Według nowej oceny obiektów ogólnie stan sanitarny przyniósł poprawę, ponieważ spadł odsetek wszystkich obiektów niezgodnych czyli z tzw. z wysokim i średnim ryzykiem z 6,5% na 5,8%. Za niezgodne uznano obiekty, które otrzymały ocenę „średniego ryzyka” i „wysokiego ryzyka”.

Nie zgodności, które zadecydowały o złym stanie sanitarno – technicznym w wymienionych grupach obiektów opisane są poniżej:

1. Przedszkola (na 5 obiektów skontrolowanych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 1, co stanowi 20%)

Nie zgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- brak informacji o zawartych w posiłkach substancjach alergennych;
- brak opracowanych, wdrożonych i przestrzeganych instrukcji GHP/GMP i systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności HACCP;

2. Zakłady Żywnienia Zbiorowego typu otwartego (na 47 obiektów skontrolowanych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 6, co stanowi 12,8% ocenianych)

Nie zgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- prowadzenie działalności niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą;
- brudne, zniszczone, zapleśniałe ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach obiektu;
- brak porządku i czystości bieżącej we wszystkich pomieszczeniach obiektu;
- brudne zniszczone drzwi we wszystkich pomieszczeniach obiektu;
- brudne urządzenia i sprzęt we wszystkich pomieszczeniach obiektu;
- brudne urządzenia chłodnicze, stoły robocze, regały we wszystkich pomieszczeniach obiektu;
- środki spożywcze przechowywane bezpośrednio na posadzce;
- brak identyfikacji na środkach spożywczych mrożonych;
- brak porządku i czystości w szafce na sprzęt porządkowy;
- brak porządku i segregacji w szafkach na odzież ochronną i osobistą dla pracowników;
- brak zgłoszonego środka transportu, którym dowożone są posiłki do klienta zewnętrznego;
- brak prawidłowej odzieży ochronnej osób mających kontakt z żywnością;
- brudne zlewy i umywalki w całym obiekcie;
- brudne posadzki w całym obiekcie;
- brak procedury postępowania z odpadami kategorii III;
- dokumentacja GHP/GMP oraz system zapewnienia bezpieczeństwa żywności HACCP niedostosowana do prowadzonej działalności;
- brak do wglądu dokumentu potwierdzającego odbiór olejów posmażalniczych;
- brak informacji dla klientów o występowaniu substancji alergennych w produkowanych potrawach.

3. Ciastkarnie (na 10 obiektów kontrolowanych, jako niezgodny z wymaganiami uznano 1, co stanowi 10,0%)

Nie zgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- zniszczone, zapleśniałe ściany;
- zniszczony sprzęt produkcyjny;
- zniszczone drzwi i futryny;

- brudne ściany w pomieszczeniach produkcyjnych
- brudne ściany w pomieszczeniach magazynowych;
- zniszczone szafki na odzież ochronną;
- brudne ściany w pomieszczeniach socjalnych;

4. Piekarnie (na 11 obiektów skontrolowanych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 1, co stanowi 9,09%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- brudne ściany;
- zniszczony sprzęt produkcyjny;
- dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej niedostosowana do prowadzonej działalności;

5. Markety (na 25 obiektów skontrolowanych jako niezgodne z wymaganiami uznano 2, co stanowi 8%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- brak informacji o zawartości substancji alergennych;
- brak czystości bieżącej;
- uszkodzony kran na stoisku cukierniczym;
- brak porządku w pomieszczeniach socjalnych i magazynowych;
- zniszczone regały w magazynie;
- brak kasetonów na suficie w toalecie dla pracowników;
- brudna podłoga w magazynie;
- brudne urządzenia chłodnicze;
- brudne zamrażarki na sali sprzedaży;
- brudny sufit w toalecie damskiej i męskiej;
- brudny sufit w toalecie dla klientów;
- brak skutecznej wentylacji w toaletach dla klientów damskiej i męskiej;
- brak czystości bieżącej w pomieszczeniach marketu;
- brak porządku w pomieszczeniu gospodarczym.

6. Zakłady Małej gastronomii (na 40 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 3, co stanowi 7,5% ocenianych)

- w pomieszczeniu przygotowywania żywności pracownik palił papierosy;
- zniszczone ściany i sufity w przyczepie gastronomicznej;
- zniszczone drzwi wejściowe prowadzące do przyczepy gastronomicznej;
- brak porządku i czystości w szafce na odzież ochronną;
- brak czystości i porządku w całym obiekcie;
- zniszczone okno podawcze w przyczepie gastronomicznej;
- brak do wglądu prawidłowo opracowanych instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej GHP/GMP;
- brak do wglądu dokumentu potwierdzającego postępowanie z odpadami kategorii III.

7. Sklepy spożywcze (na 113 obiektów ocenionych, jako niezgodne z wymaganiami uznano 6, co stanowi 5,3%)

Niezgodności jakie spowodowały, że obiekt uznano jako niezgodny to:

- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;
- brudne ściany w pomieszczeniach obiektu;
- brak przestrzeganej segregacji odzieży w szafkach na odzież ochronną;
- brak opracowanych, wdrożonych i przestrzeganych instrukcji GHP;
- brak identyfikacji na środkach spożywczych;
- brak właściwego postępowania z odpadami kategorii III;
- brak zachowanej ciągłości łańcucha chłodniczego;
- brudne urządzenia chłodnicze;
- brudne kratki wentylacyjne w urządzeniach chłodniczych;
- brak decyzji PPIS na prowadzenie działalności.

Miejsca obrotu dopalaczami

Po uzyskaniu wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego o zamknięciu wszystkich obiektów wprowadzających do obrotu środki zastępcze tzw. dopalacze na terenie objętym naszym nadzorem nie pojawiło się więcej miejsc prowadzących taki handel. W 2013r. przekazano nadzór nad w/w środkami oddziałowi Higieny Pracy.

- STAN SANITARNY ŚRODKÓW TRANSPORTU ŻYWNOŚCI.

•W 2018 roku pod nadzorem znajdowało się 34 środki transportu, z czego przeprowadzono 1 kontrolę w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenie i wpis do rejestru.

•Porównanie skontrolowanych środków transportu żywności w latach 2005-2018

Środki transportu	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba kontroli	32	12	43	12	26	2	8	6	8	8	6	3	0	1

W ewidencji ogółem w 2018r.	Ilość skontrolowanych ogółem	Ilość kontroli ogółem	Ilość ocenionych wg arkusza ogółem	Stwierdzone nieprawidłowości – dot. wszystkich skontrolowanych środków	Decyzje merytoryczne	Decyzje zatwierdzające /warunkowo zatwierdzające	GHP/HACCP w obiektach zgodnie z ewidencją
34	1	1	0	-	0	1	0

•W 2018r. wydano jedną decyzję zatwierdzającą środek transportu zezwalając na przewóz artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego, suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Obiekty obrotu żywnością korzystają z usług zakładów produkcyjnych lub magazynów hurtowych, które zapewniają dowóz artykułów spożywczych do obiektów, zapewniając ciągłość łańcucha chłodniczego. Przeprowadzono kontrole środków transportu przynależnych do zakładów produkcyjnych, magazynów hurtowych, zakładów żywienia zbiorowego. Wydawano decyzje zatwierdzające rozszerzające działalność zakładów żywienia o dowóz posiłków do klienta zewnętrznego.

-JAKOŚĆ ZDROWOTNA KRAJOWYCH ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.

4.1. Badanie żywności

W 2018 roku pobrano do badań zgodnie z planem poboru prób w ramach monitoringu i urzędowej kontroli na 2018r. 171 prób krajowych, UE i z importu w tym:

- 124 próby mikrobiologiczne w ramach urzędowej kontroli,
- 47 prób fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

Ponadto w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dodatkowo pobrano 9 prób:

- 3 próby kosmetyków do badań mikrobiologicznych;
- 2 próby wędlin do badań mikrobiologicznych w związku ze złożonym zażaleniem;
- 1 próba ryżu do badań fizykochemicznych w związku ze złożonym zażaleniem;
- 1 próba suplementów diety do badań fizykochemicznych;
- 1 próba konserwy warzywne do badań fizykochemicznych;
- 1 próba mleka i przetworów mlecznych do badań fizykochemicznych.

Zestawienie porównawcze pobranych prób w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w latach 2004-2018.

Lata	Ogólna liczba prób pobranych do badania w ramach U + U i M	Ogólna liczba próbek zdyskwalifikowanych	Liczba próbek zbadanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zbadanych fizykochemicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych fizykochemicznie
2004	165	1	137	0	-	-
2005	295	4	227	3	-	-
2006	162	7	130	5	-	-
2007	176	3	140	0	0	3
2008	139	8	82	4	57	4
2009	203	3	141	1	62	2
2010	182	7	95	1	87	6
2011	151	8	94	1	57	7
2012	146	3	91	0	55	3
2013	130	3	79	2	51	1
2014	124	4	65	0	59	4
2015	146	2	90	0	56	2
2016	180	11	123	10	57	1
2017	177	1	123	0	54	1
2018	180	4	129	3	51	1

Krajowe środki spożywcze o niewłaściwej jakości zdrowotnej w latach 2015-2018

2018r.		2017r.
Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne	Fizykochemia
- 3 próby lodów z automatu (enterobacteriaceae)	- 1 próba soli (znakowanie)	- 1 próba soli stołowej (zaniżona zawartość jodanu potasu)
4 próby		1 próba

W 2018 roku liczba kwestionowanych wyników poboru prób uległa zmianie w porównaniu do 2017r. Zakwestionowano ogółem 4 próby w kierunku badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Środek spożywczy o nieodpowiedniej mikrobiologicznej jakości zdrowotnej to środek spożywczy pochodzenia zwierzęcego, natomiast fizykochemicznie pochodzenia roślinnego.

4.2. Znakowanie środków spożywczych

Podczas urzędowych kontroli sanitarnych przeprowadzanych w nadzorowanych obiektach sprawdzano prawidłowość znakowania środków spożywczych zgodnie z nowo obowiązującym rozporządzeniem. W wyniku podjętych działań kontrolnych stwierdzano, szereg nieprawidłowości. Wykryte niezgodności wynikające z nieprzestrzegania obowiązującego przepisu prawnego skutkowało prowadzeniem postępowania administracyjnego i wydawaniem decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w znakowaniu środków spożywczych były:

- błędne stosowanie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych;
- brak informacji o substancjach alergicznych;
- umieszczanie informacji dotyczącej wartości odżywczej nie w kolejności określonej przepisami tj. wartość energetyczną, zawartość białka, węglowodanów, tłuszczu;
- brak określenia na środkach spożywczych wartości spożycia jako dzienne referencyjne wartości spożycia witamin i składników mineralnych dla osób dorosłych;
- brak oznakowania środków spożywczych (brak identyfikacji dostawcy, głównie w zakładach żywienia zbiorowego i sklepach spożywczych na produktach mrożonych oraz wprowadzanych do obrotu jako luz);
- nieczytelne oznakowanie środków spożywczych opakowanych, głównie terminy przydatności do spożycia;
- ścieranie terminów przydatności do spożycia.

4.3. GMO

W 2018r. PSSE we Wrześni została uwzględniona w planie poboru prób do badania żywności w kierunku wykrywania organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Zaplanowano badanie 1 próby ziemniaków z importu do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. W wyniku otrzymanego sprawozdania nie stwierdzono obecności organizmów zmodyfikowanych genetycznie w badanym środku spożywczym. Podczas przeprowadzanych urzędowych kontroli w zakładach produkcyjnych zwracano szczególną uwagę na surowce wykorzystywane do produkcji, które mogą stanowić żywność genetycznie modyfikowaną (szczególnie zakłady, gdzie surowcem jest ryż). Ponadto podczas bieżącego nadzoru kontrolowano w obrocie poprawność znakowania środków spożywczych, głównie GMO.

4.4. Suplementy diety

Do zadań Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku jest również nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi wzbogacającymi, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu wrzesińskiego znajduje się 1 zakład (Herbapol) produkujący komponenty do suplementów diety oraz 6 obiektów (3 siłownie, sprzedaż wysyłkowa) wprowadzających do obrotu suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego

oraz środki spożywcze wzbogacające, z czego 2 obiekty zajmują się sprzedażą wysyłkową i przez internet. W 2018r. skontrolowano zakład produkcyjny oraz dwie siłownie. Z przedmiotowych działań sporządzane są miesięczne sprawozdania dotyczące nadzorowania w/w środków spożywczych w obiektach, z powiadomień GIS oraz sprzedaży internetowej. Zgodnie z planem poboru prób na 2018r. pobrano 2 próby suplementów diety w kierunku badania obecności substancji dodatkowych oraz 3 próby na znakowanie i zawartość witamin i składników mineralnych. Otrzymane wyniki badanych prób nie zostały zakwestionowane.

W 2018 roku oceniono 37 środków spożywczych w zakresie zgodności oznakowania z obowiązującymi przepisami prawnymi:

- ✓ oceniono 25 suplementów diety w trakcie urzędowych kontroli w nadzorowanych obiektach;
- ✓ oceniono 12 suplementów diety oferowanych na stronach internetowych;

4.5. RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED - RASFF

W ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – otrzymano w 2018r.:

- 6 powiadomienia alarmowe dotyczących :

- ✓ stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu w środku spożywczym pn. „Chlorella w proszku Chlorella Pyrenoidosa”;
- ✓ stwierdzenie obecności bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w produkcie „Żywiec Zdrój” niegazowany;
- ✓ stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu zawartości ochratoksyny w produkcie pn. „Rodzynki Sułtańskie Sereno”
- ✓ stwierdzenia zatrucia bakterią *Salmonella Agona* niemowląt po spożyciu mleka początkowego dostępnego w sklepach sieci Rossman;
- ✓ stwierdzenia obecności niedozwolonego sterydu anaboliczno – androgennego metasteronu w suplementach diety;
- ✓ stwierdzenia obecności ciała obcego (kawałków szkła) w produkcie pn. Frugo Black Mix soków.

- 4 powiadomienia typu NEWS dotyczące m.in.:

- ✓ stwierdzenia obecności substancji synefryny i kofeiny w produkcie „Turbo Ripperlnego 100 caps”
- ✓ stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu migracji formaldehydu z wyrobu pn. „Bamboo fibre bowl KIK”
- ✓ stwierdzenie obecności *Salmonelli* w jajach chowu ściółkowego;
- ✓ stwierdzenie migracji specyficznych pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie pn. „Szcypce kuchenne z nylonu”

W 2018r. w systemie RASFF odnotowano mniej zgłoszeń - powiadomień alarmowych i news głównie tych dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Powiadomienia alarmowe odnośnie żywności dotyczyły obecności bakterii Salmonella w środkach spożywczych. W każdym przypadku zgłoszenia w systemie RASFF zgodnie z kompetencjami podjęto właściwe działania tj. przeprowadzono kontrole sanitarne – interwencyjne, w uzasadnionych przypadkach pobierano próby oraz wydawano decyzje nakazujące wycofanie środka spożywczego oraz jego zniszczenie. O każdych czynnościach informowano na bieżąco Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

4.6. RAPEX

W ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych – **RAPEX** w roku 2017 objęto nadzorem wyroby do wybielania zębów oraz kosmetyki dla dzieci. Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrześni nie ma zakładów produkujących kosmetyki. Niemniej jednak działając w systemie RAPEX śledzono czy pojawiają się zgłoszenia mające na celu wyeliminowanie z obrotu produktów kosmetycznych. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych trzy próby kosmetyków do badań mikrobiologicznych. W wyniku otrzymanych wyników oceniono próby pod kątem mikrobiologicznym pozytywnie zgodnie z odpowiednimi wymaganiami prawnymi.

-NADZÓR NAD PRZEDMIOTAMI UŻYTKU.

B. JAKOŚĆ ZDROWOTNA PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Na terenie powiatu wrzesińskiego wybudowano zakład produkcyjny prowadzący działalność w zakresie produkcji folii przeznaczonej do kontaktu z żywnością. Zakład ten otrzymał 13 lipca 2012r. decyzję zatwierdzającą na prowadzenie działalności. W 2018r. nie przeprowadzono kontroli w zakładzie. Dodatkowo posiadamy pod nadzorem 11 obiektów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby do kontaktu z żywnością (4 magazyny hurtowe i 7 sklepów).

Zgodnie z planem poboru prób na 2018r. pobraliśmy 3 próby przedmiotów użytku wykonanych z tworzyw sztucznych i drewna (1 próba), z poliamidu w kolorze czarnym (2 próby). Otrzymane sprawozdania potwierdziły odpowiednią jakość pobranych wyrobów.

-OCENA SPOSOBU ŻYWIENIA

C. W 2018 roku dokonano 12 teoretycznych ocen sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego. W wyniku przeprowadzonych ocen stwierdzono nieprawidłowości w 5 jadłospisach. Ocenę przeprowadzono w oparciu o „Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych

przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach”. W wyniku realizacji rozporządzenia nie wydano żadnej decyzji administracyjnej, ponieważ usunięto niezgodności.

D. Najczęściej stwierdzane niezgodności w zakresie sporządzania jadłospisów to:

W przedszkolu w żywieniu i systemie cateringowym przeprowadzono 6 kontroli:

- 46. Zbyt mała ilość mleka lub produktów mlecznych;
- 47. Zbyt mała ilość owoców lub warzyw;
- 48. Zbyt mała ilość produktów zbożowych

W szkołach w żywieniu i w systemie cateringowym przeprowadzono 4 kontrole:

- 49. Duża ilość smażonych potraw;
- 50. Mała ilość mleka lub produktów mlecznych;
- 51. Brak ryby

W żłobkach w żywieniu i w systemie cateringowym przeprowadzono 2 kontrole:

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w jadłospisach, informowano o tym fakcie stronę i nakazano zmodyfikować jadłospisy. Niepokojące jest, że stwierdzono brak ryby w tygodniowym jadłospisie i oferowano dzieciom trzy posiłki z potraw smażonych. W większości placówki oświatowo – wychowawcze działają w systemie cateringowym, gdzie nie przygotowuje się żywności i gotowe posiłki dostarczane są przez firmy zewnętrzne, które to odpowiadają za ich jakość jak i postępowanie z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III.

-INFORMACJA O WSPÓŁPRACY Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI: NIK, IH, WIS, IJHARS, ORGANIZACJAMI KONSUMENCKIMI, ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU.

oPodpisane 13 grudnia 2007 roku Porozumienie Ramowe pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym zostało zaktualizowane 15 października 2015r. poprzez wprowadzenie aneksu nr 1 dzięki, któremu poszerzono i uściślono współpracę między inspekcjami. Kolejną aktualizację Porozumienia Ramowego przeprowadzono 16 listopada 2018r.

W 2018r współpraca polegała m.in. na :

- 52. uzyskiwaniu danych z bazy weterynaryjnej i na wzajemnym przekazywaniu decyzji zakazujących;
- 53. informowaniu Inspekcji Weterynaryjnej o stwierdzonych nieprawidłowościach wynikających z przeprowadzonych urzędowych kontroli, w tym o postępowaniu z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III;

54. wzajemne informowanie się o wynikach badań laboratoryjnych wskazujących jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, w tym w ramach zgłoszonego w systemie RASFF;
55. przeprowadzanie kontroli w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi (zakłady garmażeryjne, targowiska);
56. wspólne kontrole w związku z przypadkami afrykańskiego pomoru Świn (ASF);
57. aktualizowanie listy zakładów znajdujących się pod nadzorem organów PIS oraz organów IW na terenie powiatu;
58. informowaniu o zlikwidowanych obiektach będących pod wspólnym nadzorem.

3. Współpracujemy z Policją podczas przeprowadzanych kontroli problemowych lub też podczas wyjaśniania spraw dotyczących nadzorowanych obiektów. W 2018r. W związku ze zgłoszeniem podejrzenia o popełnieniu przestępstwa prowadzono wspólne czynności kontrole na wniosek Prokuratury Rejonowej we Wrześni.

4. Współpracujemy również ze Strażą Miejską np. podczas przeprowadzanych czynnościach kontrolnych obiektu.

5. Współpracujemy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa – oddział we Wrześni oraz Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska oddział w Koninie, gdzie w ramach współpracy przeprowadzono wspólne kontrole w Gospodarstwach rolnych.

6. Stacja współpracuje ze środkami masowego przekazu, udzielając informacji dotyczących aktualnych zagadnień z zakresu żywności i żywienia. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzyboznawczym zamieszczono artykuł na stronie internetowej informację o zasadach zbierania grzybów oraz, że pracownicy Inspekcji Sanitarnej posiadający uprawnienia grzyboznawcy i pełnią dyżur w stacji, udzielając informacji i porad na temat grzybów. Rok 2017 obfitował w ogromny wysyp grzybów, udzielano porad dotyczących oceny grzybów. Nie wystawiono atestów na grzyby świeże.

WNIOSKI I POSTULATY.

W 2018r. na terenie objętym nadzorem przez PSSE we Wrześni nie zanotowano ognisk zachorowań.

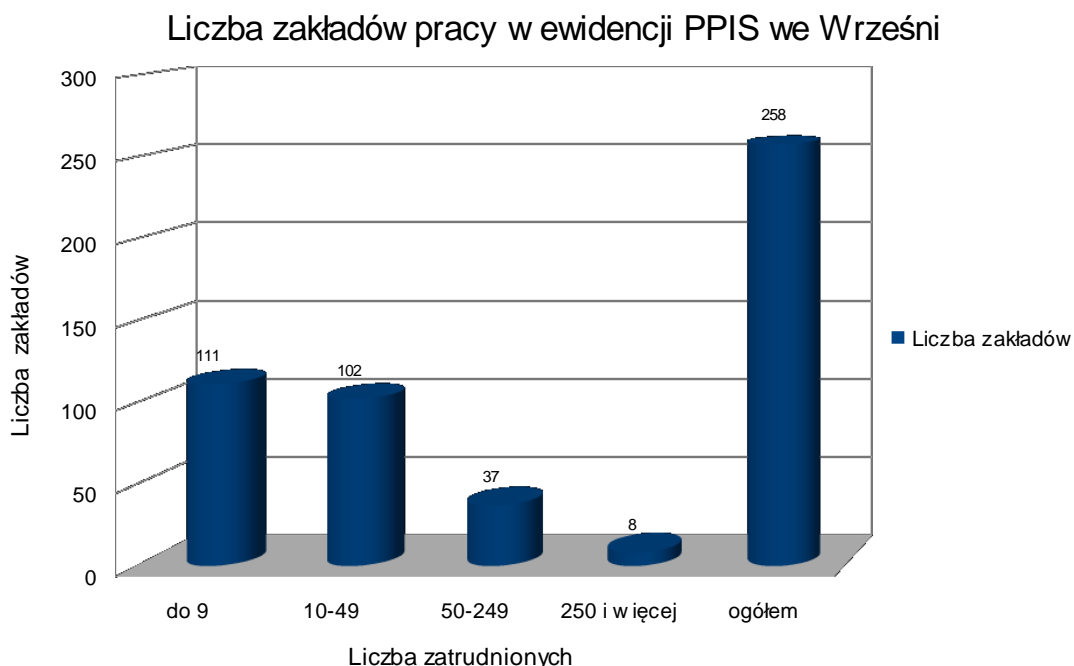
W celu zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwepidemicznego należy:

- Kontynuować działania poprawiające stan sanitarny zakładów żywnościowo – żywieniowych poprzez kontrolowanie wprowadzania Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej,

- Wzmóc nadzór nad obiektami żywności i żywienia, które ze względu na dużą produkcję i obrót żywności przekładają się na dużą liczbę konsumentów, ze szczególnym uwzględnieniem tych obiektów, które zlokalizowane są na szlakach turystycznych,
- Sprawdzać postęp wdrażania systemu bezpieczeństwa żywności HACCP,
- Wzmóc nadzór nad postępowaniem z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III.

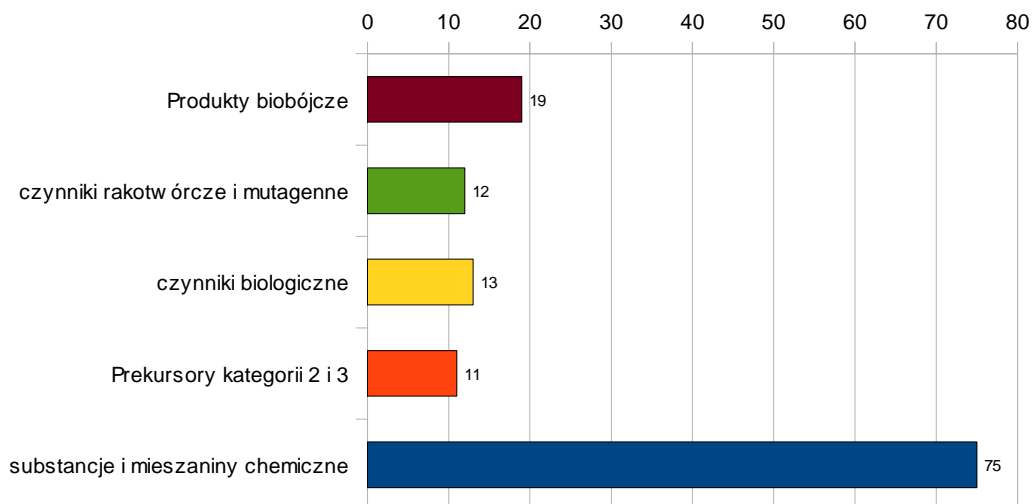
Ocena stanu sanitarnego
w zakładach pracy

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni obejmował swym nadzorem 258 zakładów pracy, zatrudniające ogółem 12963 osoby, z których zdecydowaną większość bo aż 213 stanowiły zakłady zatrudniające do 50 osób.

W roku 2018 kontrolą objęto 94 zakłady pracy, przeprowadzając w nich 106 kontroli. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował: - przegląd i ocenę warunków pracy oraz zaplecza sanitarno-technicznego; produkcję, stosowanie, wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych; czynniki biologiczne; produkty biobójcze; prekursorzy oraz ewidencjonowano substancje i procesy rakotwórcze występujące w środowisku pracy.

Kontrole w blokach tematycznych

Z powyższego wykresu jednoznacznie wynika, że najwięcej kontroli w powiecie przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi. Sytuacja powtórzyła się więc z lat poprzednich.

W roku 2018 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał ogółem 17 decyzji / w tym 6 przedłużających oraz 7 decyzji płatniczych/ wynikających z nadzoru bieżącego w zakresie Higieny Pracy. Zawierały one łącznie 10 nakazów, w tym:

59. ▲ 1 nakaz zawierał tematykę substancji i mieszanin chemicznych (uchybie nie stwierdzone

60. w tym zakresie to brak instrukcji bezpiecznego stosowania produktów chemicznych).

61. ▲ 3 nakazy dotyczyły złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń sanitarno-socjalnych

62. ▲ 2 nakazy dotyczyły oceny ryzyka zawodowego /brak oceny ryzyka lub była ona

63. niekompletna/

64. ▲ 3 nakazy dotyczyły badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku

65. pracy (brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz 2

66. nakazy związane były z problemem braku rejestrów pomiarów)

67. ▲ 1 nakaz dotyczył braku badań lekarskich pracowników.

68. Nie wydano w roku sprawozdawczym żadnej decyzji w zakresie prekursorów, detergentów, w zakresie produktów biobójczych, czynników biologicznych oraz czynników rakotwórczych i mutagennych. W dalszym ciągu stwierdzamy, że

pracodawcy coraz większą uwagę przywiązują do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy w swoich zakładach, starając się realizować podstawowe obowiązki zgodnie z wymaganymi przepisami w tym zakresie.

Czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Z ewidencji narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych występują w powiecie wrzesińskim ogółem w 33 zakładach pracy. Liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim to 746 osób, a więc w porównaniu z rokiem poprzednim (785 osób) narażenie nieco zmalało. Związane jest to z tym, że pracodawcy przez cały czas poszukują nowych rozwiązań, dzięki którym obniżają parametry narażenia w środowisku pracy. Liczbę narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w zakładach pracy objętych nadzorem przedstawia załączona tabela.

Czynnik szkodliwy	Liczba osób narażonych w		
	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Czynniki chemiczne	0	13	10
Hałas	671	744	714
Pyły	6	7	0
Mikroklimat gorący/ zimny	9	9	8
Drgania mechaniczne	20	14	13
Promieniowanie optyczne	0	0	4
Liczba osób narażonych na 1-n czynników	701	785	746

Pracodawcy starają się poprawiać w miarę możliwości warunki pracy w swoich zakładach. Zapewniają więc pracownikom ochrony indywidualne /np.ochronniki słuchu, maski przeciwpyłowe itp./ oraz stosują zmiany organizacyjne, typu zmniejszenie czasu ekspozycji pracownika na działanie czynnika szkodliwego /np. hałasu/, posiadają i starają się realizować programy walki z hałasem lub z wibracją oraz starają się ograniczać do minimum liczbę osób pracujących w narażeniu. Również zapewniają pracownikom dostęp do informacji o wynikach pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia i ryzyku zawodowym oraz zapewniają opiekę lekarską. Kontrole sanitarne potwierdziły również w tym roku, że pracownicy są świadomi skutków zagrożeń wynikających z pracy przez nich wykonywanej, dlatego też w trosce o swoje zdrowie chętnie korzystają z zabezpieczeń jakie oferuje im pracodawca.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w **11 zakładach pracy** uległy poprawie warunki pracy pracowników w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych. Łącznie

poprawiono w nich warunki pracy 62 osobom, w tym 52 osobom w zakresie hałasu, 3 osobom w zakresie czynników chemicznych oraz 7 osobom w zakresie zapylenia.

Poprawa warunków pracy związana była:

- * w przypadku czynników fizycznych /hałas/ z obniżeniem czasu pracy, zmianą parametrów ustawień pracy maszyn, zakupem nowych urządzeń, poprzez wprowadzenie rotacji pracowników oraz ze zmniejszeniem liczby osób zatrudnionych na stanowiskach z przekroczeniami NDN, bądź też z likwidacją stanowisk pracy.
- ✓ * w przypadku zapylenia i czynników chemicznych z poprawą skuteczności istniejącego ciągu wentylacyjnego lub też na skutek zainstalowania nowej wentylacji.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w powiecie wrzesińskim

W ewidencji PSSE znajduje się 37 zakładów /w tym 19 stacji paliw/ , w których występują czynniki rakotwórcze. Wytypowano do kontroli **12 zakładów pracy przeprowadzając w nich 12 kontroli**. Ogółem pracowało w 2018 r w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi **525 osób /w tym 259 kobiet/**. Wszystkie te osoby **stanowiły jedynie liczbę osób w kontakcie – eksponowanych,** i nie pracowały w warunkach przekroczonych NDS. Podczas kontroli w 2018 r. spotkano się z następującymi czynnikami rakotwórczymi: pyły drewna twardego, formaldehyd, benzen, pył azbestu, związki niklu oraz związki chromu(+6). W roku 2018 w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników rakotwórczych lub mutagennych.

Zakłady w dalszym ciągu poprawiają stan bezpieczeństwa przy pracy z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi poprzez:

- ograniczanie do niezbędnego minimum liczby pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi;
- zapoznanie z kartami charakterystyki substancji lub preparatów rakotwórczych lub mutagennych stosowanych w działalności zawodowej;
- zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku pracy; zapewnienie prawidłowego oznakowania stanowisk pracy, na których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi oraz zaopatrzenie w instrukcje bezpiecznej pracy;
- wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej;
- wprowadzenie zakazu spożywania posiłków w miejscach kontaktu z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono chorób zawodowych wywołanych czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym.

Chemia - Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2018 r. ogółem przeprowadzono 75 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:

Dystrybucja

Na terenie powiatu wrzesińskiego w 2018 r. skontrolowano **15 podmiotów wprowadzających** do obrotu produkty chemiczne /3 formulatorów oraz 12 dystrybutorów/. We wszystkich tych podmiotach przeprowadzono **ogółem 15 kontroli**. Kontrolowano w nich karty charakterystyki i oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu.

W trakcie czynności kontrolnych w **3 obiektach** wprowadzających do obrotu stwierdzono **niezgodne z prawem oznakowanie** dla sprawdzanych produktów i zakwestionowano je **dla 3 produktów** oraz w **2 obiektach** stwierdzono **karty charakterystyki niezgodne z prawem** i zakwestionowano je dla **2 produktów**. Z problemem **braku kart charakterystyki** u dystrybutorów nie spotkano się w roku sprawozdawczym. Podmioty te zaopatrywały się w produkty niebezpieczne u producentów krajowych lub w dużych hurtowniach krajowych, były więc wprowadzającymi końcowymi w łańcuchu dostaw i nie miały wpływu na błędy zawarte w kartach charakterystyki czy też w oznakowaniu. W związku z tym PPIS we Wrześni w 2018 r. **nie wydał żadnej decyzji** na te podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, lecz wystosowywał podobnie jak w latach poprzednich pisma do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych z prośbą o podjęcie działań w powyższym zakresie i wyegzekwowanie poprawnych kart charakterystyk i etykiet.

Stosowanie

W 2018 r. na terenie powiatu wrzesińskiego **59 podmiotów gospodarczych** stosowało w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne/. W obiektach tych przeprowadzono **ogółem 60 kontroli**, w trakcie których sprawdzano karty charakterystyki oraz oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych. W przypadkach, gdy stosujący posiadali nieprawidłowe karty charakterystyk oraz błędnie oznakowane produkty niebezpieczne kierowano w tej sprawie pisma informujące do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych, że producent/dystrybutor z ich terenu wprowadza do obrotu produkty niebezpieczne bez prawidłowych kart i niewłaściwie oznakowane, prosząc o podjęcie działań w tym zakresie i powiadomienie o wynikach kontroli */stwierdzono to w 21 kontrolowanych obiektach/*. U **13 stosujących** spotkano **karty charakterystyki niezgodne z obowiązującymi przepisami**, zakwestionowano je dla **13 produktów**. Natomiast z problemem **niewłaściwego oznakowania zetknięto się w 9 zakładach** pracy, kwestionując je dla **9 produktów** niebezpiecznych. Z problemem **braku kart charakterystyki** u dalszych użytkowników nie spotkano się w roku sprawozdawczym. Wydano **1 decyzję w zakresie stosowania** substancji i mieszanin chemicznych, która zawierała **1 nakaz**. Uchybienie w zakresie substancji i mieszanin chemicznych związane było z brakiem instrukcji bezpiecznego stosowania produktów chemicznych.

Prekursory w powiecie wrzesińskim

Na terenie działalności PPIS we Wrześni **nie ma producentów** prekursorów kategorii 2 i 3. W 2018 r. spotkano prekursory kategorii 3 u jednego z kontrolowanych dystrybutorów. Był to aceton. W 10 zakładach pracy stosowano natomiast prekursory kategorii 3 /w tym jeden z nich stosował również prekursor kategorii 2 – nadmanganian potasu/ wykorzystując je w działalności zawodowej.

W roku 2018 w ramach **nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 11 kontroli**. Ogółem kontakt z prekursorami w 2018 r. miało 101 osób.

W zakresie prekursorów **nie wydano żadnej decyzji** w roku 2018.

Produkty biobójcze w powiecie wrzesińskim

Na terenie powiatu wrzesińskiego jest **1 podmiot będący producentem i jednocześnie dystrybutorem produktów biobójczych** /odpowiedzialny za pierwsze wprowadzenie/. Są to impregnaty do drewna. Dla wszystkich produktów biobójczych zakład uzyskał decyzje z Ministerstwa Zdrowia pozwalające na obrót tymi produktami. Posiada on również prawidłowe karty charakterystyki dla tych preparatów oraz zapewnia właściwe ich oznakowanie, zgodne i spójne z kartą charakterystyki. **Podmiot ten skontrolowano w 2018 r.**

Ponadto na terenie powiatu wrzesińskiego skontrolowano **4 podmioty**, które wprowadzały do obrotu w 2018 r. produkty biobójcze; nie były to podmioty, które jako pierwsze wprowadzały do obrotu produkty biobójcze. **Ogółem w ewidencji jest w**

powiecie wrzesińskim **13 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego, zaś kontrolą w 2018 r. objęto 5 z nich.**

Stosowanie produktów biobójczych w 2018 roku w działalności zawodowej stwierdzono w **14 zakładach pracy**. Wykorzystywane były one do dezynfekcji urządzeń, maszyn i pomieszczeń pracy oraz do impregnacji drewna.

Ogółem w 2018 r. w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi (produkcja, dystrybucja, stosowanie) przeprowadzono **19 kontroli /w tym 5 dot. dystrybucji oraz 14 stosujących/**.

Kontakt z produktami biobójczymi w 2018 r. **miało 200 osób** (w tym: 27 osób w dystrybucji oraz 173 osoby stosowało je w działalności zawodowej).

W zakresie produktów biobójczych **nie wydano żadnej decyzji** w roku 2018 .

Czynniki biologiczne w powiecie wrzesińskim

W ewidencji PSSE -Września są **54 zakłady pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku 2018 **objęto kontrolą w zakresie szkodliwych czynników biologicznych 13 obiektów**. Wśród tych obiektów było:

- 5 zakładów produkujących żywność (m. in.: piekarnie, masarnie, młyny, mleczarnia, browar,)
- ✓ 2 zakłady przemysłu drzewnego
- ✓ 4 zakłady rolne /rolnicze spółdzielnie, gospodarstwa rolne/
- ✓ 1 zakład / gospodarka odpadami/
- ✓ 1 zakład /przedsiębiorstwo wodociągów i kanalizacji– gospodarka ściekami/.

W w/w obiektach przeprowadzono **13 kontroli** , które wykazały, że ogółem w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi **w roku 2018 pracowało 155 osób**, w tym: wszyscy oni mieli kontakt z 2 grupą zagrożenia czynnikami biologicznymi (stwierdzono to w 13 zakładach) , spośród nich dla **63 osób** mogło dojść do zawodowego kontaktu również z 3 grupą zagrożenia(dot. 5 zakładów pracy).

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach wykazały, że:

Pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy. W przypadku kontaktu z czynnikami biologicznymi III grupy zagrożenia prowadzone są rejestry prac oraz rejestry pracowników narażonych na działanie tych czynników. Rejestry te zawierają informacje wymagane obecnie obowiązującymi przepisami prawnymi.

Pracownicy są systematycznie szkoleni w zakresie bezpiecznej pracy ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Są zobowiązani do stosowania opracowanych i wdrożonych procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, dzięki którym m.in. zapewnia się właściwe warunki zbierania i usuwania odpadów; właściwą dezynfekcję sprzętu, narzędzi, powierzchni blatów roboczych i pomieszczeń pracy; zapewnia się właściwe postępowanie w razie awarii lub wypadku związanego z

uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego oraz narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia. Jak do tej pory nie odnotowano w tych obiektach przypadku awarii w związku z uwolnieniem się do środowiska czynnika biologicznego.

Pracownikom zapewnia się odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które stosują podczas wykonywanej pracy (odzież i obuwie robocze, ochrony układu oddechowego, rękawice ochronne). Zapewnia się również bezpieczne warunki niszczenia odzieży i środków ochrony indywidualnej / opracowane i stosowane procedury postępowania /. Wykonywane są na bieżąco badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne, w których uwzględnia się narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Jako profilaktykę, niektóre zakłady stosują szczepienia ochronne, np. przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciwko tężcowi itp.

W roku sprawozdawczym w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników biologicznych.

Choroby zawodowe spowodowane czynnikami biologicznymi:

W roku 2018 nie odnotowano choroby zawodowej spowodowanej występowaniem w środowisku pracy szkodliwego czynnika biologicznego.

Choroby zawodowe w powiecie wrzesińskim

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w roku 2018 wpłynęły 3 orzeczenia lekarskie o rozpoznaniu choroby zawodowej oraz 2 orzeczenia o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej. W związku z tym wydano w 2018 r. 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (wszystkie dotyczyły poz.15 z wykazu chorób zawodowych) oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (dotyczyły również poz. 15 z wykazu chorób). Przed wydaniem decyzji w przedmiocie choroby zawodowej przeprowadzono postępowania wyjaśniające, będące uzupełnieniem do przesłanej wcześniej dokumentacji pacjenta i oceny narażenia zawodowego.

Porównanie liczby chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie w okresie trzech najbliższych lat obrazuje poniższa tabela.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie wrzesińskim w latach 2016-2018

<i>Numer choroby zawodowej</i>	2016 r.	2017 r.	2018 r.
	<i>Liczba przypadków</i>	<i>Liczba przypadków</i>	<i>Liczba przypadków</i>
6	1		0
15	4		5
20	1		0
Razem:	6	0	5

Z niniejszej tabeli wynika, że w 2018 r. liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim w porównaniu z rokiem ubiegłym zdecydowanie wzrosła.

W 2018 r. na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej z poz. 26 wykazu chorób „Choroby zakaźne lub pasożytnicze”. Sytuacja taka utrzymuje się już od wielu lat.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W okresie 2018 roku nie stwierdzono w powiecie podmiotów handlujących środkami zastępczymi. W związku z tym na terenie powiatu wrzesińskiego nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych oraz nie było znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych.

Prowadzone natomiast były w powiecie działania profilaktyczne w zakresie ograniczania zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne. Niniejsze działania prowadzone były przez pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Promocja Zdrowia w zakładach pracy

Realizacja tego zagadnienia w 2018 r. przebiegała w sposób następujący:

W ramach kontynuacji krajowego programu „*Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*” zbieraliśmy jak co roku od zakładów pracy dane dotyczące przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, wypełniając kwestionariusz . Co miesiąc analiza ww. kwestionariuszy była przesyłana do HP WSSE - Poznań /zgodnie z poleceniem PWIS w Poznaniu/. Ogółem wypełniono niniejsze kwestionariusze w 80 zakładach pracy, we wszystkich zakładach obowiązywał całkowity zakaz palenia, lub też pali się w wyznaczonych miejscach /z reguły na zewnątrz zakładu pracy/.

- Przekazywanie pracodawcom materiałów dydaktyczno – oświatowych zachęcających do wdrażania polityki prozdrowotnej.

Realizacja polegała na pozostawianiu pracodawcom podczas kontroli sanitarnych materiałów dydaktycznych zachęcając tym samym do rozpropagowania ich wśród swoich pracowników podkreślając, że zdrowie to podstawowy warunek dobrego życia, dający w efekcie lepsze funkcjonowanie pracowników w życiu zawodowym.

Do wybranych zakładów pracy w powiecie dostarczono w 2018 r. materiały informacyjne związane z rozpoczętą w kwietniu 2018 r. europejską kampanią „**Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy – Substancje niebezpieczne pod kontrolą!**” koordynowaną przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy. Zachęcano zainteresowane przedsiębiorstwa, a przede wszystkim kadrę kierowniczą, pracowników i inne zainteresowane strony do aktywnego udziału w tej kampanii, do połączenia sił i podjęcia działań służących poprawie bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy. Również

w siedzibie naszej stacji stworzono „gazetkę informacyjną” związaną z tą kampanią, która jest ogólnie dostępna dla petentów.

Prowadzono działania w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych w latach 2013 -2020 w zakresie ograniczania zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym w wybranych zakładach pracy w powiecie wrzesińskim.

W trakcie spotkań poruszano problematykę zagrożeń pracowników czynnikami szkodliwymi dla zdrowia występującymi w ich środowisku pracy oraz omówiono zasady bezpiecznego stosowania substancji lub mieszanin niebezpiecznych na stanowiskach pracy. Przekazano pracownikom ogólną wiedzę w sprawie zagrożeń chemikaliami i ich bezpiecznym stosowaniem. Dyskutowano w kwestii jak można bezpiecznie stosować chemikalia na stanowiskach pracy. W trakcie szkolenia każdy z uczestników otrzymał ulotkę „Bezpieczne stosowanie produktów chemicznych”. Pracownicy bardzo czynnie brali udział w dyskusji związanej z oceną higieniczną ich stanowisk pracy oraz wspólnie dyskutowano na temat poszukiwania metod ograniczania występujących zagrożeń zawodowych.

W dalszym ciągu stoimy na stanowisku, że brakuje materiałów dotyczących „Promocji Zdrowia” konkretnie w zakładach pracy, na stanowiskach pracy. Zapewne materiały takie byłyby wspaniałymi wskazówkami zarówno dla pracodawców jak i pracowników w zakresie jak należy pracować, żeby efekty pracy były jak najlepsze przy jednoczesnym realizowaniu zdrowego stylu życia.

Podczas kontroli w zakładach pracy prowadzone są w dalszym ciągu rozmowy zachęcające pracodawców do wdrażania właściwych działań mających na celu ochronę zdrowia pracowników i zagwarantowanie bezpieczeństwa pracy drogą eliminacji lub przynajmniej minimalizacji ryzyka zawodowego. Udaje się zaobserwować widoczne efekty w tym zakresie w niektórych zakładach pracy. Pracodawcy coraz częściej szukają nowych rozwiązań i możliwości minimalizowania zagrożeń w swoim środowisku pracy.

WNIOSKI

1. Nastąpił zdecydowany wzrost liczby stwierdzanych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim.
2. Z ewidencji narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że ogólna liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim w porównaniu z rokiem poprzednim nieco zmalała. Tendencja ta jest wynikiem działań podejmowanych przez pracodawców - przez cały czas poszukują nowych rozwiązań, dzięki którym obniżają parametry narażenia w środowisku pracy.
3. Pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy.
4. Nadal brak w powiecie osób narażonych na czynniki rakotwórcze. Pracodawcy ograniczają do niezbędnego minimum liczbę pracowników mających kontakt/eksponowanych/ z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.
5. Brak w dostatecznej ilości materiałów edukacyjnych dotyczących „Promocji Zdrowia” w zakładach pracy - na stanowiskach pracy.

Ocena Stanu Sanitarnego w zakresie

Higieny Dzieci i Młodzieży

69. **Liczba placówek pod nadzorem:** 115 (w tym: 67 placówek stałych, 48 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży).

- **Ogólna liczba kontroli: 140**

✓ * **kontrole placówek stałych** w tym :

- 12 kontroli w żłobkach
- 41 kontroli w przedszkolach
- 36 kontroli w szkołach podstawowych
- 20 kontroli w zespołach szkół
- 1 kontrola w centrum szkolenia zawodowego
- 4 kontrole w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego
- 1 kontrola w placówce wychowania pozaszkolnego
- 2 kontrole w placówkach innych

* **kontrole placówek wypoczynku:** 2 kontrole w placówkach wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży oraz 21 kontroli w placówkach wypoczynku letniego;

- Udział w 10 odbiorach obiektów nauczania i wychowania wspólnie z Oddziałem Nadzoru Sanitarnego (w tym w 5 odbiorach wspólnych z pionem Higieny Żywienia, Żywności i przedmiotów Użytku) oraz w 5 kontrolach sanitarnych obiektów pod nadzorem pionu Higieny Komunalnej (gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach szkolnych oraz gospodarstwo agroturystyczne).

-**Liczba załatwionych interwencji:** 0

-**Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części:**

0

5. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Rodzaj placówki		Liczba placówek							
		nowo od- danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	zlikwido- wanych	po remontach general- nych	z nowo od- danymi obiektami sportowymi	z moder- nizowa- nymi blokami sporto- wymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z moder- nizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8
Żłobki	01	0	3	0	0	0	0	3	0
Przedszkola	02	1	3	1	0	0	0	3	0
Szk. Podst.	03	0	1	0	0	0	0	0	0
Gimnazja	04	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea	05	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	06	0	0	0	0	0	0	0	0
Zas. Szk. Zaw.	07	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	08	0	0	1	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	09	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	10	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	11	1	7	2	0	0	0	6	0

Uwagi:

wiersz 01, kol. 02 - ujęto 1 żłobek i 1 klub dziecięcy;

wiersz 02 - 1 przedszkole powstało z przekształcenia istniejącego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego-Zespół Szkolno-Przedszkolny jako zlikwidowany ujęto w wierszu 08 kol. 3.

6. Charakterystyka placówek

Uwarunkowania techniczne obiektów w porównaniu z rokiem poprzednim nie uległy zmianie. Wszystkie objęte nadzorem placówki stałe w powiecie wrzesińskim posiadają podłączenie do **wodociągów miejskich lub gminnych**. Wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej, ciepłej wody w sanitariatach. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych są zachowane. W tej kwestii brano pod uwagę najliczniejszą liczbę uczniów/dzieci przebywających jednocześnie w placówkach. **Podłączenie do sieci kanalizacyjnej** posiada 39 placówek, 19 placówek wyposażonych jest w **szambo**, natomiast 6 placówek posiada **przydomowe oczyszczalnie ścieków**.

Nadzorowane w powiecie wrzesińskim placówki nauczania i wychowania **nie posiadają** **ustępów zewnętrznych**. Sanitariaty usytuowane są wewnątrz budynków, są wyposażone

w bieżącą ciepłą i zimną wodę. W 1 placówce szkolnej stwierdzono popękane, brudne ściany w 2 pomieszczeniach sanitariatów dla uczniów. Nieprawidłowość ta została usunięta w roku 2018.

Nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do pełnionej funkcji.

W porównaniu z rokiem 2017 liczba budynków wymagających przeprowadzenia remontów w poszczególnych pomieszczeniach oraz na terenie obiektów w 2018r. uległa nieznacznemu zwiększeniu. W roku 2017 częściowego remontu wymagały 3 obiekty, natomiast w roku 2018 - 4 obiekty.

W porównaniu z 2017r.w 2018r.:

Poprawiono: stan techniczny schodów wewnętrznych i balustrad w 1 zespole szkół.

Ponadto oddano do użytku nowo wybudowane obiekty:

- sala gimnastyczna z pełnym zapleczem szatniowo-sanitarnym przy Szkole Podstawowej

w Orzechowie (luty 2018r)

- sala gimnastyczna z pełnym zapleczem szatniowo-sanitarnym przy Samorządowej

Szkole

Podstawowej w Kaczanowie (maj 2018r.) - ryc. 1

- sala gimnastyczna z pełnym zapleczem szatniowo-sanitarnym przy Samorządowej

Szkoły

Podstawowej Nr 2 we Wrześni (sierpień 2018r.) - ryc. 2

- rozbudowa szkoły – dobudowa 9 sal zajęć przy Samorządowej Szkole Podstawowej Nr

1

we Wrześni (sierpień 2018r.) - ryc.3

- rozbudowa szkoły – dobudowa 6 sal zajęć przy Samorządowej Szkole Podstawowej w

Kaczanowie (wrzesień 2018r.) - ryc. 4

*Ryc. 1 Sala gimnastyczna przy Samorządowej Szkole Podstawowej w Kaczanowie,
ul. Kaliska 1a*

*Ryc. 2 Sala gimnastyczna przy Samorządowej Szkole Podstawowej Nr 2, ul. Kościuszki 24
62-300 Września*

*Ryc. 3 Rozbudowa Samorządowej Szkoły Podstawowej Nr 1, ul. Szkolna 1, 62-300
Września*

Ryc. 4 Rozbudowa Samorządowej Szkoły Podstawowej w Kaczanowie, ul. Kaliska 1a

Wydane decyzje merytoryczne w 2018r. dotyczyły:

- stanu technicznego ogrodzenia obiektu przedszkolnego i szkolnego,
- stanu sanitarno- higienicznego ścian w sanitariatach dla uczniów,
- stanu technicznego:
 - a) urządzeń oświetleniowych w ciągach komunikacyjnych i w salach lekcyjnych,
 - b) stolarki drzwiowej w salach lekcyjnych i w sali gimnastycznej,
 - c) mebli szkolnych
- stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów w sali lekcyjnej.

✓ **Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania**

**Ocena dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków.*

Placówka /typy szkół	Liczba uczniów objętych badaniem/ sprawdzeniem uczniów/przedszkolaków				Liczba uczniów korzystających z niewłaściwych stanowisk			
	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
Rok								
Przedszkola	507	123	428	286	0	0	0	0
Szkoły podstawowe	38	38	0	278	0	0	0	0
Gimnazja	0	58	0	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół Ogólnokształcących:								
- przedszkola	38	61	61	63	0	0	0	0
- szkoły podstawowe	416	182	121	68	0	0	0	0
- gimnazja	142	47	0	0	0	0	0	0

Porównanie dostosowania mebli szkolnych / przedszkolnych do wzrostu uczniów /przedszkolaków w latach 2015 – 2018.

W roku 2018, podobnie jak w poprzednich latach, dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oceniono pozytywnie. Wychowawcy badanych grup/oddziałów sporządzają co najmniej 1 raz w roku szkolnym imienne listy dzieci/uczniów z wyróżnionym wzrostem i przypisanym numerem/kolorem stanowisk, z których powinni korzystać.

W salach zajęć, w których brak do tej pory stołów i krzeseł z certyfikatami zamieszcza się właściwe oznakowania (kolory, numery) na meblach zgodnie z wymaganą Polską Normą dot. wymiarów funkcjonalnych mebli. Umożliwia to uczniom prawidłowy dobór stanowisk pracy podczas zajęć.

*** Ocena higieniczna rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach:**

ROK	Liczba oddziałów objętych oceną	E. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie*:		F. Stwierdzono nieuwzględnienie zaleceń w zakresie*:					
		równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia		A	B	C	D	E	F
		zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze	różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosi więcej niż 1 godzina	Nie uwzględniono w każdym dniu zajęć z elementami ruchu	Przestrzegani a limitu godzin w danym dniu	zdwojenie godzin danego przedmiotu więcej niż 1 raz w tygodniu i/lub zdwojenie godzin lekcji w ciągu dnia pracy ucznia z 2 lub więcej przedmiotów	przerwy międzylekcyjne 5 minutowe i/lub brak przerwy 20 minutowej lub 2 przerw 15 minutowych		
2014	124	0	3	30	0	0	12		
2015	182	2	29	7	4	0	11		
2016	173	0	2	8	6	0	12		
2017	153	0	4	2	12	0	16		
2018	110	0	13	1	3	0	16		

Porównawcze zestawienie stwierdzonych nieprawidłowości w poszczególnych zakresach w oddziałach w latach 2014-2018.

Uwaga: w tabeli podano liczbę oddziałów, w których stwierdzono nieprawidłowości w podanym zakresie.

Najczęściej występującą nieprawidłowością w poddanych ocenie rozkładach zajęć lekcyjnych w 2018r. jest **nieuwzględnienie wymogu równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia (kol. B) oraz zachowania przerw międzylekcyjnych (kol. F)**. W porównaniu z poprzednimi latami uwzględniano potrzebę różnorodności zajęć w każdym dniu (kol.C). Występowanie przerw 5 minutowych dyrektorzy szkół tłumaczą dowozami uczniów do szkół. Ocenione rozkłady zajęć lekcyjnych uwzględniają potrzebę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu, zajęcia rozpoczynają się o stałej porze.

W większości placówek szkolnych zajęcia lekcyjne odbywają się w trybie jednozmianowym, dwuzmianowość istnieje głównie w placówkach miejskich.

Uczniowie szkół wiejskich w zdecydowanej większości dowożeni są autobusami.

W związku z ogłoszeniem dnia 1 października Dniem Tornistra w miesiącu październiku przeprowadzona została **ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów**. Badania przeprowadzono w 1 szkole podstawowej miejskiej i w 1 szkole podstawowej wiejskiej. Pomiarami objęto wszystkie roczniki w szkołach podstawowych. Wyniki pomiarów przedstawia poniższa tabela.

Nazwa szkoła/usytuowanie	Liczba objętych pomiarami oddziałów	Liczba objętych pomiarami uczniów	Liczba uczniów, u których waga tornistra mieści się w normie 10% wagi ciała	Liczba uczniów, u których waga tornistra mieści się w normie 15% wagi ciała	Liczba uczniów, u których stwierdzono przekroczenie wagi tornistra w stosunku do wagi ciała – pow. 15%.	Odsetek uczniów, u których stwierdzono przekroczenie wagi tornistra w stos. do wagi ciała
Samorządowa Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Szkolna 1, 62-300 Września/ miasto	16	336	109	277	59	17,55%
Samorządowa Szkoła Podstawowa w Nowym Folwarku, ul. Nowa 5, 62-300 Września/ wieś	16	335	92	240	95	28,30%

Pomiarami objęto porównywalną liczbę uczniów, w szkole wiejskiej stwierdzono wyższą liczbę uczniów noszących zbyt ciężkie plecaki w stosunku do swojej wagi. Polecono w

placówkach przeprowadzić akcję prozdrowotną ukierunkowaną na profilaktykę wad postawy.

Podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w placówkach przeprowadzono pomiary temperatury w salach zajęć oraz temperatury ciepłej wody w kranach w sanitariatach dla uczniów/dzieci. Pomiarami objęto 160 pomieszczeń w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz 2 pomieszczenia w placówkach wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży. Do pomiarów używano termometru elektronicznego. Stwierdzono, że w objętych pomiarami pomieszczeniach zapewniano odpowiednią temperaturę. Temperatura pomieszczeń jest na bieżąco monitorowana przez nauczycieli (w salach lekcyjnych umieszczone są termometry).

8. Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych

- * stwierdza się tendencje do odchodzenia w przedszkolach od leżakowania;
- * w szkołach zapewnione są miejsca na podręczniki i przybory szkolne w postaci półek i indywidualnych szafek;
- * zagęszczenie uczniów w salach zajęć w szkołach nie budzi zastrzeżeń, ławki szkolne w klasach ustawione są w odpowiedniej odległości od tablicy, zachowane są również odległości między stanowiskami pracy uczniów w pracowniach komputerowych;
- * sanitariaty są wyposażone w środki higieniczne: papier toaletowy, mydło w dozownikach oraz ręczniki papierowe lub suszarki do rąk, w większości przedszkoli dzieci korzystają z własnych, oznakowanych ręczników;
- * w zakresie systemu wentylacyjnego pomieszczeń placówek nauczania i wychowania stwierdza się, iż starsze budynki szkolne, oddane do użytku przed 1980r. nie są w pełni wyposażone w system wentylacyjny. Rozwiązanie stanowią zamontowane w oknach wentylatory jak i wietrzenie podczas przerw pomieszczeń poprzez uchylanie okien;
- * w zakresie stanuumeblowania i posiadanego sprzętu sportowego stwierdza się, że placówki nauczania i wychowania sukcesywnie są wyposażane w stoły, krzesła oraz sprzęt sportowy posiadające odpowiednie certyfikaty i atesty;
- * na terenie placówek stosowane są znaki zakazu wstępu zwierząt, tereny są ogrodzone;
- * place zabaw są utrzymane w należytym stanie sanitarno - technicznym, nie wszystkie są jednak wyposażone w urządzenia posiadające odpowiednie oznakowanie;
- * uczniowie większości szkół otrzymują ciepłe posiłki oraz napoje, posiłki do większości

szkół i przedszkoli są dowożone na zasadzie cateringu;

- * wszystkie będące pod nadzorem szkoły podstawowe zapewniają uczniom zajęcia w świetlicach, świetlice stanowią osobne sale i sale dydaktyczne; uczniowie najczęściej korzystają z zajęć świetlicowych po lekcjach w oczekiwaniu na autobus, zajęcia odbywają się również na terenach sportowo-rekreacyjnych obiektów szkolnych;
- * we wszystkich skontrolowanych placówkach istnieje całkowity zakaz używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - zakaz ten jest przestrzegany;
- * odzież wierzchnią uczniowie mają możliwość pozostawiać w szatniach ogólnych, szafkach

na korytarzach szkolnych oraz na wieszakach na korytarzach.

9. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży

W roku 2018 w ramach wykonywanych zadań współpracowano z pionami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrześni: Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Nadzoru Sanitarnego, Higieny Komunalnej, Higieny Żywności i Przedmiotów Użytku oraz z rzecznikiem prasowym oraz z organami prowadzącymi placówki i Komendą Powiatowej Policji we Wrześni.

Zamieszczane artykuły przyczyniły się do wzrostu świadomości społeczności lokalnej z zakresu podejmowanych w 2018r. tematów.

10. Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia

- W ramach ogólnopolskiego Programu Ograniczania Następstw Palenia Tytoniu podczas prowadzonych kontroli wypełniano kwestionariusze do oceny przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 09.11.1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

11. Krótkie podsumowanie – wnioski.

W roku 2018 kontrolą objęto 95,5% będących pod nadzorem placówek stałych i 48% zgłoszonych placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Stan sanitarno - higieniczny i techniczny obiektów sukcesywnie ulega poprawie. Placówki sezonowe nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno-higienicznym. Na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży

działających bez zgłoszenia do kuratorium oświaty. Współpraca z dyrekcjami placówek oraz innymi pionami PSSE w dalszym ciągu oceniana jest pozytywnie. Dyrekcje i właściciele placówek otwierając działalność konsultują się z pracownikami PSSE w sprawie wymogów higieniczno-sanitarnych i technicznych.

W kontrolowanych placówkach czystość bieżąca jest zachowana.

W roku 2018r. z zakresu higieny dzieci i młodzieży wydano 5 nowych decyzji administracyjnych (w tym 2 decyzje wydane w związku z rozpoczęciem działalności - żłobki) , wyegzekwowano 3 decyzje administracyjne (w tym 1 decyzja wydana w latach ubiegłych). Dyrekcje placówek miarę możliwości finansowych realizują nakazy zawarte w decyzjach administracyjnych.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie
Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Działania oświatowo-zdrowotne prowadzone w 2018 roku na terenie powiatu wrzesińskiego wynikały z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zapobiegania HIV i zwalczania AIDS”, Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu oraz analizy sytuacji epidemiologicznej powiatu.

Wiodącym celem w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia były działania informacyjno-edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej wśród dzieci i młodzieży, rodziców, oraz społeczności lokalnej poprzez realizację następujących programów:

Profilaktyka HIV/AIDS Celem programu jest uświadomienie, że zagrożenie HIV dotyczy każdego człowieka, odniesienie możliwości zakażenia wirusem HIV do samego siebie i partnera.

Działania skierowane były do szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz społeczności lokalnej.

Działania podjęte na terenie powiatu wrzesińskiego w ramach profilaktyki HIV/AIDS:

- ✓ Akcja „Bezpieczne Walentynki” pod hasłem „Mój Walenty jest the best, idzie ze mną zrobić test”.

W ramach realizacji działań na terenie powiatu wrzesińskiego przekazano informacje i załączenia do szkół podstawowych - 26 placówek 100% i szkół ponadgimnazjalnych – 5 placówek 100%. W placówkach zorganizowano gazetki tematyczne i zajęcia tematyczne (brak danych liczbowych działań); przekazano informację o akcji do lokalnych mediów; na holu PSSE we Wrześni zorganizowano gazetkę tematyczną ok 100 petentów; pracownik OZ przeprowadził 2 spotkania edukacyjne – 40 os.

- ✓ Spotkanie edukacyjne dla rodziców w dniu 01.02.2018 pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził spotkanie edukacyjne dla 96 rodziców Szkoły Podstawowej w Czeszewie. Uczestnicy mieli możliwość o sposobach zakażenia się i o sytuacjach, w których nie dochodzi do zakażenia wirusem HIV; zostały przedstawione statystyki dotyczące liczby zachorowań w Polsce i województwie wielkopolskim; w których występuje wirus HIV. Poinformowano o punktach konsultacyjno - diagnostycznych, w których można bezpłatnie się przebadać. Przekazano numer telefonu zaufania, poinformowano o możliwości pogłębienia wiedzy poprzez stronę internetową.
- ✓ Szkolenie dla kadry pedagogicznej. W dniu 16.03.2018 we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrześni i w Kołaczkowie,

Starostwem Powiatowym we Wrześni oraz Komendą Powiatową Policji we Wrześni w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni zostało zorganizowane szkolenie dla pedagogów, koordynatorów edukacji zdrowotnej szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych szkolenie w zakresie profilaktyki HIV i AIDS. Podczas szkolenia kadra mogła wysłuchać wykładów oraz zapoznać się z literaturą przygotowaną przez Bibliotekę Pedagogiczną w Poznaniu oddział we Wrześni. W szkoleniu wzięło udział 43 osoby.

- ✓ Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV. Szkolenie zostało zorganizowane we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni, Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni. W spotkaniu brało udział 25 uczniów klas I w dniu 18.04.2018. Jego celem było podniesienie poziomu wiedzy w zakresie HIV i AIDS wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Szczególnie zwrócono uwagę na: przekazanie aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS; nabycie przez uczniów umiejętności dokonywania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia STD (chorób przenoszonych drogą płciową); ukształtowanie właściwych postaw wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS; wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem, odpowiedzialności za zdrowie partnera; wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc, poradnictwo i opiekę medyczną.

Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV

- ✓ Konkurs „Nie daj szansy AIDS”. Konkurs został ogłoszony jako jedno z działań w ramach profilaktyki HIV/AIDS wynikającej z Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS. Konkurs skierowany był do uczniów klas III oddziałów gimnazjalnych i I-IV szkół ponadgimnazjalnych. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu przez uczniów filmu pod tytułem „Krótki film o HIV”. Celem

konkursu było zwrócenie uwagi na zależności pomiędzy ryzykiem zakażenia HIV a używaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych „dopalaczy”. Na etap powiatowy wpłynęły 4 prace, praca zwycięska w etapie powiatowym reprezentowała powiat wrzesiński w etapie wojewódzkim. Autorami zwycięskiej pracy byli: Karolina Wrzaskowska z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących we Wrześni oraz Hubert Majchrzak i Aleks Bzowski z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni. Partnerem działania na etapie powiatowym było Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej oddział Terenowy w Poznaniu, Starostwo Powiatowe we Wrześni, Wrzesiński Ośrodek Kultury. Podsumowanie konkursu odbyło się w dniu 4. grudnia we Wrzesińskim Ośrodku Kultury, które wzbogacone było o wykład profilaktyczny.

70. Konkurs „Olimpiada wiedzy o AIDS”. W dniu 12 grudnia 2018 roku w Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni odbył się po raz 7. etap powiatowy. Olimpiada skierowana była do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Organizatorami byli: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna oraz Starostwo Powiatowe we Wrześni. Składała się z 2 etapów (szkolny i powiatowy). W olimpiadzie poprzedzonej etapem szkolnym wzięło udział 21 uczniów z 5 szkół z terenu powiatu wrzesińskiego. Uczniowie mieli za zadanie napisać test, w którym znajdowały się pytania zamknięte i otwarte dotyczące profilaktyki HIV/AIDS. W trakcie sprawdzania prac przez komisję młodzież obejrzała film: „Miało być inaczej”, „Życ z HIV”. Olimpiadę zakończono spotem z kampanii „HIVokryzja”. Laureatami olimpiady zostali: I miejsce: Sandra Waluszyńska – Liceum Ogólnokształcące we Wrześni, II miejsce: Julia Żurawska – Zespół Szkół Politechnicznych we Wrześni, III miejsce: Paweł Wąsiewicz – Zespół Szkół Politechnicznych we Wrześni.. Wszystkim serdecznie gratulujemy.

Uczestnicy, opiekunowie i komisja „Olimpiady Wiedzy o AIDS”

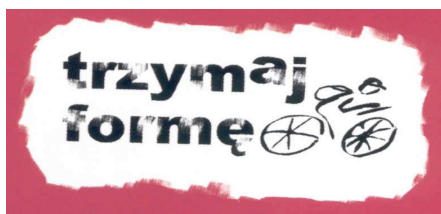

- ✓ Światowy Dzień AIDS. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS w szkołach ponadgimnazjalnych w pierwszym tygodniu

grudnia odbyła się akcja „Czerwona kokardka”. Akcja polegała na przypinaniu uczniom, pracownikom szkół ponadgimnazjalnych powiatu wrzesińskiego czerwonych kokardek. Działaniem zostało objętych – 1500 osób. Materiały (wstążkę i szpilki) zakupiono ze środków ze Starostwa Powiatowego. Akcję w placówkach przeprowadzały panie pielęgniarki wraz z koordynatorami wychowania zdrowotnego i pedagogami szkolnymi oraz Młodzieżowymi Liderami Zdrowia. Przy okazji akcji zostały w szkołach zorganizowane gazetki ściennie informacyjne, audycje przez radiowęzeł oraz nagłośniono działania w lokalnych mediach.

Ponadto: do szkół podstawowych – 26 - 100% i ponadgimnazjalnych – 5 – 100% przesłano informację nt. założeń, idei, działań proponowanych do placówek. Placówki wykonywały plakaty, odbyły się pogadanki, prelekcje, zorganizowano gazetki ściennie, odbywały się etapy szkolne konkursu wiedzy o HIV/AIDS. Zamieszczono informację na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz stworzono w PSSE we Wrześni gazetkę ścienną dot. profilaktyki HIV/AIDS, założeń i idei Światowego Dnia AIDS wraz z wykazem PKD. Pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził 2 spotkania edukacyjne dla 51 uczniów szkół podstawowych.

4. grudnia we Wrzesińskim Ośrodku Kultury odbyły się wrzesińskie obchody Światowego Dnia AIDS. Przypomniano idee Światowego Dnia AIDS. Uczestnikami spotkania była głównie młodzież szkół ponadgimnazjalnych oraz kilku gimnazjalistów – 340 os., gdzie: młodzież wysłuchała wykładu nt. profilaktyki HIV AIDS i uzależnień, który wygłosiła p. Sylwia Wojtysiak z Wielkopolskiej Szkoły Psychoterapii Integratywnej, następnie podsumowano i wręczono nagrody w konkursie „Nie daj szansy AIDS”. Całości towarzyszyła muzyka w wykonaniu Mikołaja Milczarka ucznia Liceum Ogólnokształcącego we Wrześni.

„Trzymaj Formę” Program realizowany jest we współpracy ze Stowarzyszeniem "Polska Federacja Producentów Żywności". Dotyczy on zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Adresowany jest do uczniów

klas II-III szkół gimnazjalnych, uczniów klas V-VII szkół podstawowych oraz ich rodziców. Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

W roku szkolnym 2017/2018 programem zostało objętych na terenie powiatu wrzesińskiego

do programu przystąpiło 35 placówek, gdzie objęto 3979 uczniów i rodziców.

Ogłoszono – przekazano regulamin konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”. Młodzież z powiatu wrzesińskiego nie zakwalifikowała się do etapu powiatowego. Pracownik OZ Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrześni przygotował i prowadził zajęcia edukacyjne dot. odżywiania i aktywności fizycznej dla uczniów szkół podstawowych – 201 os – 9 spotkań po 1,5 h.
Dokonano oceny realizacji programu w placówce - 20 ocen – 83 %.

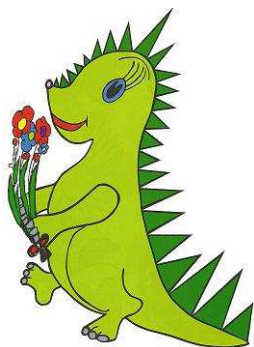

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest zmniejszanie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu (choroby układu krążenia i oddechowego, nowotwory, zdrowie dzieci itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie); zmniejszenie liczby osób ekspozowanych na szkodliwe czynniki dymu tytoniowego w miejscach publicznych, w miejscu pracy, także w barach i restauracjach; zmniejszenie zawartości toksycznych substancji w papierosach sprzedawanych na polskim rynku.

Działania w ramach programu na terenie powiatu wrzesińskiego:

-Programy edukacyjne:

✓ „Czyste powietrze wokół nas” Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program kierowany jest do dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku szkolnym 2017/2018 programem zostało objętych 41 placówek (18 – przedszkoli - 90 % i w 22 szkół podstawowych w oddziale przedszkolnym – 95 % placówek i placówki z osobami niepełnosprawnymi 1-100%) pod nadzorem OZ gdzie jest odpowiednia grupa wiekowa do przeprowadzenia programu. W programie wzięło udział 1492 uczniów i 966 rodziców.

Pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził 3 spotkania edukacyjne dotyczące

profilaktyki tytoniowej w ramach realizacji programu, wzięło udział 231 przedszkolaków. Dzięki programowi dzieci usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości różnego rodzaju dymów a w szczególności czynnego i biernego palenia tytoniu – wpływ na palacza i otoczenie. Realizacja programu miała również wpływ na wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy; rodzice – otrzymywali listy, brali udział w pogadankach, prelekcjach.

Podczas wizytacji dokonano oceny programu w 40 placówkach – 98 %.

- „Bieg po zdrowie” Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży; pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego; zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany jest do uczniów i rodziców klas IV szkół podstawowych. Na terenie powiatu wrzesińskiego programem w roku szkolnym 2017/2018 objęto 13 szkół podstawowych. Ogółem w programie uczestniczyło 603 uczniów i 603 rodziców. W trakcie realizacji zagadnień wzrastała wiedza uczniów w zakresie ochrony zdrowia oraz profilaktyki tytoniowej – bierne i czynne palenie tytoniu.

Podczas wizytacji dokonano oceny programu w 11 placówkach – 85%.

G. Konkurs „Palić nie palić oto jest pytanie”. Uczestnicy etapu powiatowego podczas finału

W 2018 roku odbyła się XVIII edycja konkursu. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu; promowanie niepalenia; kształtowanie postaw asertywnych wobec osób palących papierosy. Uczniowie klas V szkół podstawowych mieli za zadanie stworzyć grę planszową promującą zdrowy styl życia wolny od nałogów

palenia papierosów i inhalowania e-papierosów, która zostanie wykorzystana w działaniach informacyjno-edukacyjnych. Na etap powiatowy wpłynęło 12 prac z 12 szkół (46% placówek) (po jednej pracy z placówki). W etapie szkolnym było 95 prac (11% względem uczniów kl. V) z 26 zgłoszonych szkół na etap powiatowy. Laureaci: I miejsce: Julia Idczak – Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 2 we Wrześni; II miejsce: Kornelia

Borowiak – SSP nr 1 we Wrześni; III miejsce: Jakub Płonka – Szkoła Podstawowa w Czeszowie.

✓ Szkolenie dla nauczycieli w dniu 05.03.2018 zorganizowano dla 19 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Czeszewie szkolenie w zakresie profilaktyki tytoniowej. Uczestnicy spotkania mieli możliwość profilaktyki tytoniowej: zapoznano odbiorców ze skutkami palenia tytoniu w aspekcie etycznym, finansowym, prawnym oraz zdrowotnym jak i poruszono temat e-papierosów. Zachęcano do tworzenia stref wolnych o dymu tytoniowego i realizacji programów edukacyjnych.

✓ Spotkanie edukacyjne dla rodziców w dniu 01.02.2018 pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził spotkanie edukacyjne dla 96 rodziców Szkoły Podstawowej w Czeszewie. Uczestnicy mieli możliwość zapoznać się ze skutkami palenia tytoniu w aspekcie etycznym, finansowym, prawnym oraz zdrowotnym jak i poruszono temat e-papierosów. Zachęcano do tworzenia stref wolnych o dymu tytoniowego.

✓ Światowy Dzień bez Tytoniu. W ramach obchodów dnia uświadamiano społeczność nt. szkodliwego wpływu dymu tytoniowego na organizm ludzki. Realizatorami działań w powiecie byli: koordynatorzy wychowania zdrowotnego placówek edukacyjnych, wychowawcy klas, pracownik OZ PSSE we Wrześni.

Działania na terenie powiatu wrzesińskiego prowadzone przez PSSE we Wrześni:

- ✓ *Spotkanie edukacyjne dla uczniów szkoły podstawowej* – 8 spotkań 45 min – 149 os.. Podczas zajęć młodzież została zapoznana z założeniami obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, zapoznała się ze skutkami palenia w aspekcie etycznym, finansowym, prawnym oraz zdrowotnym.
- ✓ *Stoiska informacyjno – edukacyjne*. Zorganizowano 3 stoiska informacyjno – edukacyjne gdzie z porad skorzystało ok 205 osób. Stoisko zostało zorganizowane: podczas akcji „Wrzesiński Bieg Rodzinny” (20.05.2018), przy okazji festynu rodzinnego (Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” we Wrześni – 24.05.2018, Zespół Szkół w Targowej Górcie – 02.06.2018). Zarówno dzieci, rodzice jak i dziadkowie otrzymywali informacje nt. skutków czynnego biernego palenia tytoniu i zabierali materiały edukacyjne.
- ✓ *Gazetka*. Na holu PSSE we Wrześni została zorganizowana gazetka informacyjna nt. akcji Światowy Dzień bez Tytoniu i informacjami nt. biernego, czynnego palenia tytoniu skorzystało ok 100 os.
- ✓ Szkolenie Młodzieżowi Liderzy Zdrowia. Szkolenie zostało zorganizowane 17.04.2018 roku we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni i Urzędem

Miasta i Gminy we Wrześni. W szkoleniu brało 40 uczniów klas VII szkół podstawowych powiatu wrzesińskiego. Spotkanie było poświęcone tematyce związanej ze tytoniem, skutkami biernego oraz czynnego palenia, metodami jak rzucić palenie i korzyściami z nie palenia. Dla szkół zostały przygotowane pakiety edukacyjne (ulotki, płyta CD). Młodzież po ukończeniu szkolenia otrzymała dyplom potwierdzający posiadanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu palenia tytoniu na organizm palacza i jego otoczenia. Spotkanie podzielone było na dwie części (teoretyczną - wykład oraz warsztatową).

Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - tytoń

- ✓ „Rzuć palenie razem z nami” O działaniach w ramach kampanii „Rzuć palenie razem z nami” koordynatorzy wychowania zdrowotnego przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zostali poinformowani pisemnie. W placówkach organizowane były gazetki ściennie i pogadanki. Działania odbywały się głównie w listopadzie. W ramach obchodów kampanii „Rzuć palenie razem z nami” zostały zorganizowane:

- *Gazetka.* Na holu PSSE we Wrześni została zorganizowana gazetka informacyjna nt. kampanii rzuć palenie razem z nami i informacjami nt. biernego, czynnego palenia tytoniu skorzystało ok 50 os.

- *Stoisko edukacyjne* zorganizowano stoisko edukacyjne „Dbam o swoje zdrowie”, gdzie pracownik OZ PSSE we Wrześni udzielał porad, informacji nt. biernego, czynnego palenia tytoniu, zachęcał do rzucenia palenia tytoniu, wręczał gadzety z logo akcji. W akcję włączyły się dodatkowo

przedszkolaki „Bajka” we Wrześni, które przybyły z przedszkola z plakatami na miejsce akcji. Stoisko zorganizowano w Galerii Karuzela we Wrześni we współpracy z Komendą Powiatowa Policji we Wrześni (15.11.2018) – 50 os.

Uczestnicy eventu

- *Spotkania edukacyjne* W dwóch szkołach zostały zorganizowane spotkania edukacyjne dla uczniów szkoły. Odbyło się 7 spotkań – 193 osoby. Wykład poprowadził pracownik OZ PSSE we Wrześni. Spotkanie było kontynuacją podejmowanych działań w placówce (gazetki). Młodzież została poinformowana, o idei kampanii, sposobach rzucenia palenia. Uczniowie zostali zapoznani z: rodzajem dymu, skąd wziął się tytoń oraz jak wyglądał i jak wygląda papieros oraz skład dymu tytoniowego; skutkach biernego i czynnego palenia tytoniu oraz aspektem: zdrowotnym, etycznym, prawnym i finansowym związanymi z paleniem tytoniu.
- *Badanie poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu* W 5 szkołach ponadgimnazjalnych przy współpracy z paniami pielęgniarkami została przeprowadzona akcja pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Badaniem zostało objętych 199 uczniów - 7,5%. Przy okazji prowadzone były pogadanki nt. szkodliwości palenia tytoniu.
- ✓ Wyeliminowanie ekspozycji na dym tytoniowy w miejscach pracy. Pracownik OZ PSSE we Wrześni w dniu 09.05.2018 roku przeprowadził spotkanie edukacyjne w zakładzie pracy Wheelabrator- Schlick Spółka z o.o we Wrześni. Pracownicy (9 os.) zostali zapoznani z tematyką związaną z tytoniem, skutkami biernego oraz czynnego palenia, metodami jak rzucić palenie i korzyściami z nie palenia, historią papierosa oraz z 4 aspektami – zdrowotnym, ekonomicznym, finansowym i prawnym (wytyczne z ustawy). Dla firmy zostały przygotowane pakiety materiałów. Pracownicy zostali

zachęteni do rzucenia palenia i życia bez dymu tytoniowego.

„Moje Dziecko Idzie do Szkoły” Celem programu jest poprawa stanu zdrowia dzieci rozpoczynających naukę w szkole poprzez podniesienie poziomu wiedzy rodziców o zdrowiu dzieci w zakresie: prawidłowego żywienia,

higieny osobistej, przestrzegania wymogów sanitarnych przy przygotowaniu i spożywaniu posiłków, szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia.

W roku szkolnym 2017/2018 program był realizowany w 41 placówkach w tym: 24 szkoły podstawowe, 1 szkoła specjalna, 14 przedszkoli, 1 ośrodek rewalidacyjno – edukacyjny

Z danych uzyskanych z placówek w programie uczestniczyło 1502 uczniów i 1227 rodziców.

Podczas wizytacji program oceniono w 39 placówkach – 95 % realizujących program.

W ramach realizacji programu pracownik OZ:

- przeprowadził 2 spotkania edukacyjne dla rodziców. Spotkanie było poświęcone tematyce związanej z racjonalnym odżywianiem i aktywnością fizyczną.
- brał udział w festynie w SSP nr 1 we Wrześni pod hasłem: „W zdrowym ciele, zdrowy duch” 150 – osób. Festyn był podsumowaniem działań dla uczniów z klas „0” szkół podstawowych gminy Września.

Program realizowany był z wykorzystaniem wielu form/ metod realizacji (np. pogadanki, burza mózgu, inscenizacje, konkursy, filmy, prace plastyczne itd.). Program został przyjęty zarówno przez rodziców jak i uczniów bardzo pozytywnie. Realizatorzy programu – wychowawcy klas zaobserwowali wzrost zainteresowania tematyką zdrowego stylu życia. Rodzice na spotkaniach z wychowawcami chętnie dzielili się swoimi uwagami, spostrzeżeniami przemyśleniami dotyczącymi zagadnień zawartych w broszurce „Moje dziecko idzie do szkoły”. Wzrosła jakość drugich śniadań przynoszonych do szkół przez dzieci. Program cieszył się dużym uznaniem dzieci i wychowawców, nie wystąpiły problemy podczas realizacji programu.

psychoaktywnych”. Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym tj. między 15 a 49 rokiem życia i ich najbliżsi. Zasadnicze działania:

- ✓ Program edukacyjny „Ars, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania

substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych. Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych) przez młodzież.

W roku szkolnym 2017/2018 program realizowany był w 8 szkołach (100 % placówek) z 5 zespołów szkół – 100%. Program oceniono podczas wizytacji w 5 zespołach – 100%. Działaniami edukacyjnymi objęto 466 uczniów – 18 % oraz 192 rodziców. Program był realizowany w ramach wymaganych 6 godzin lekcyjnych. We wrzesińskich placówkach dodatkowo zorganizowano gazetki ściennie informujące o tematyce programu, odbywały się wykłady, projekcje filmu oraz zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji we Wrześni.

- ✓ Konkurs „Szkoła wolna od używek”. Celem konkursu było przygotowanie projektu edukacyjnego promującego postawę wolną od używek. Konkurs skierowany był do szkół ponadgimnazjalnych, które zrealizowały program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Regulamin przekazano do 5 szkół ponadgimnazjalnych.
- ✓ Kampania „Melanz. Oczekiwania vs. Rzeczywistość”. Do szkół ponadgimnazjalnych przekazano założenia i materiały z kampanii oraz scenariusz lekcji „Jak rozmawiać z młodzieżą na temat używek?”.
- ✓ Kampania „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu. Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania. Główną grupą docelową kampanii są kobiety w wieku prokreacyjnym, ciężarne oraz ich rodziny i bliscy. Na terenie powiatu prowadzono dystrybucję materiałów, współpracowano z przychodniami lekarza rodzinnego, sołtysami wiosek, udzielano porad przy okazji eventów. Informacje o kampanii zostały zamieszczone na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz w lokalnych mediach.

Szkoły Promujące Zdrowie. Na terenie powiatu wrzesińskiego jest 5 szkół, które posiadają tytuł „Szkoły Promującej Zdrowie, jest to 10 % placówek objętych nadzorem OZiPZ PSSE we Wrześni. Do tych placówek wg. danych z Kuratorium Oświaty w Poznaniu należą: Zespół Szkół Specjalnych im. J. Korczaka we Wrześni, Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 we Wrześni oraz Samorządowa Szkoła Podstawowa w Otocznej (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Szkoła Podstawowa w Bieganowie, Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 6 we Wrześni, Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kołaczkowie stara się o przyjęcie do Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Wszystkie placówki realizują i włączają się w programy i akcje proponowane przez PIS. 28.09.2018 odbyła się wizyta studyjna w Samorządowej Szkole Podstawowej nr 6 we Wrześni. Placówce Certyfikat przystąpienia do Wielkopolskiej Sieci Szkół Promujących zdrowie wręczono 30.11.2018 r.

Światowy Dzień Zdrowia W 2018 roku hasłem działań było „Zdrowie dla wszystkich”, a jego tematem przewodnim jest „Powszechna opieka zdrowotna: wszędzie dla każdego”. Przesłaniem działań było: „Nikt nie powinien wybierać między dobrym stanem zdrowia, a innymi życiowymi potrzebami. Powszechna opieka zdrowotna jest kluczem do zdrowia i dobrostanu ludzi i narodów. Aby opieka zdrowotna miała charakter prawdziwie powszechny, konieczna jest zmiana w myśleniu o systemie opieki zdrowotnej z tej zorientowanej na choroby i instytucje na zorientowaną na ludzi i dla ludzi.” W ramach obchodów przesłano informację nt. założeń i obchodów wraz z hasłem ŚDZ do placówek oświatowych - 51 (Przedszkola, Szkoły Podstawowe, Gimnazja, Szkoła Ponadgimnazjalna), Przychodnie Lekarza Rodzinnego – 14, Placówki specjalistyczne 3, Szpital Powiatowy – 1, mediów lokalnych; zorganizowano gazetkę w holu PSSE we Wrześni; zorganizowano 6 spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży – 299 os..

Zapobieganie chorobom nowotworowym. Celem działań jest uświadomienie społeczeństwu, że problem chorób nowotworowych jest duży i nie należy go bagatelizować oraz przedstawienie sposobów ochrony przed chorobami nowotworowymi.

Działania PSSE we Wrześni:

- ✓ Samobadanie piersi. pracownik OZ PSSE we Wrześni:
 - została zorganizowana gazetka tematyczna w holu Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej we Wrześni (PSSE we Wrześni).
 - *edukacja w szkołach ponadgimnazjalnych:* pracownik Oświaty Zdrowotnej PSSE we Wrześni przeprowadził 13 zajęć edukacyjnych wśród młodzieży 5 szkół

ponadgimnazjalnych we współpracy p. pielęgniarki i pedagog – wzięło udział 505 os. Podczas spotkań uczestnicy wysłuchali wykładu, obejrżeli film instruktażowy pod patronatem marki Avon nt. samobadania piersi oraz uczyli się na fantomie prawidłowo badać piersi. Uczestnicy poznali zagrożenia wynikające z chorób nowotworowych piersi, dowiedzieli się także, co zwiększa ryzyko zachorowania oraz jak temu przeciwdziałać. Uczestnicy otrzymali materiały informacyjne nt. samobadania piersi. W każdej ze szkół została zorganizowana również tematyczna gazetka.

- *edukacja wśród osób dorosłych:*
 - spotkanie edukacyjne 5 spotkań edukacyjnych dla rodziców uczniów szkół podstawowych i przedszkoli – 265 osób. Uczestnicy spotkania wysłuchali wykładu, który był przeplatany filmem edukacyjno – instruktażowym oraz ćwiczeniami - ćwiczenie na fantomie piersi prawidłowego badania piersi.
 - eventy/stoiska edukacyjne 5 stoisk edukacyjnych dla mieszkańców powiatu podczas imprez masowych i festynów organizowanych przez przedszkola i szkoły – 485 osób. Uczestnicy spotkania uczyli się na fantomie piersi prawidłowo badać piersi. Przedstawiono zagrożenia wynikające z chorób nowotworowych piersi, a także, co zwiększa ryzyko zachorowania oraz jak temu przeciwdziałać. Prowadzone były dyskusje i rozmowy indywidualne.
- ✓ Akcja profilaktyczna w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Rakiem Piersi. Akcja „Różowa kokardka”. Akcja polegała na przypinaniu uczniom, pracownikom z 5 szkół ponadgimnazjalnych powiatu wrzesińskiego różowych kokardek i odbyła się w dniach 15.10.2018. Było to jedno z działań w ramach obchodów Dnia Walki z Rakiem Piersi, który przypada 15. października. Akcja miała na celu solidarność z osobami, które dotknął problem raka piersi jak i zachęcenie do badań profilaktycznych w tym samobadanie piersi. Działaniem objęto ok 2000 os.

Akcja profilaktyczna - pracownik OZ PSSE we Wrześni we współpracy z: Starostwem Powiatowym we Wrześni, Stowarzyszeniem Amazonki koło we Wrześni i koło w Nekli zorganizował w dniu 22.10.2018 akcję profilaktyczną pt. „Dzień profilaktyki raka piersi”. Akcja odbyła się w pasażu w Galerii „Karuzela” we Wrześni. Z porad skorzystało 100 os. Przekazywano informacje, dlaczego tak ważne jest samobadanie piersi oraz jak często powinno się to robić. Dodatkowo na modelu odbywały się pokazy – jak prawidłowo je badać, można było wziąć udział w mini konkursach i zdobyć drobny upominek.

- ✓ Program edukacyjny „Wybierz Życie Pierwszy krok” Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku szkolnym 2017/2018 realizowane była kolejna edycja programu. Celem programu był wzrost świadomości i profilaktyka raka szyjki macicy. Głównie odbiorcami programu byli uczniowie klas I szkół ponadgimnazjalnych – 551 uczniów oraz 202 rodziców. W ramach konkursu został ogłoszony konkurs na film edukacyjny – z terenu powiatu wrzesińskiego nie wpłynęły żadne prace

Pracownik OZ PSSE we Wrześni:

- poprowadził 3 zajęcia edukacyjne dla 177 młodzieży dotyczące profilaktyki raka szyjki macicy. Młodzież wysłuchała wykładu przeplatane filmem: z programu „Wybierz życie pierwszy krok”, dotyczący mechanizmu zakażenia wirusem HPV oraz historie kobiet walczących z rakiem szyjki macicy. Młodzieży i placówce przekazano materiały edukacyjne (ulotka i zakładka z programu „Wybierz życie pierwszy krok”).
- do 5 placówek – 100% przesłano regulamin konkursu na film promujący program „Wybierz Życie Pierwszy Krok” – żadna placówka nie wzięła udziału.
- podczas wizytacji dokonał zapytania o realizację programu w 5 – 100 % placówkach. Fakt odnotowano w ocenie Zapobieganie Chorobom Nowotworowym.

W ramach ewaluacji działań w szkołach ponadgimnazjalnej dokonano oceny działań w 5 placówkach – 100 %

Substancje psychoaktywne - Dopalacze

- ✓ Szkolenia:

- dla uczniów zostały zorganizowane 2 szkolenia w kwietniu 2018 we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni i Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni. Szkoleniem objęte zostały szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne z powiatu wrzesińskiego. Udział wzięło 65 uczniów. Dla szkół zostały przygotowane pakiety edukacyjne. Serwis konferencyjny został zakupiony ze środków finansowych Urzędu Miasta i Gminy we Wrześni – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrześni.

Szkolenie odbyło się w sali konferencyjnej Komendy Powiatowej Policji we Wrześni. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach wg konspektu. Za przeprowadzenie szkolenia odpowiedzialni byli członkowie zespołu ds. profilaktyki w zakresie

„dopalaczy” (Anna Węcłewska OZiPZ PSSE we Września, Tomasz Michalak KPP we Wrześni).

Spotkanie było podzielone na dwie części. I część teoretyczna – wykład; II część warsztatowa. Młodzież miała możliwość zapoznać się z różnego rodzaju narkotykami, procesem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, z historią dopalaczy, sposobem pomocy osobie po spożyciu środka odurzającego. Młodzież oglądała film „Domówka”. Została przeprowadzona również ankieta na rozpoczęcie oraz zakończenie szkolenia.

Młodzież po ukończeniu szkolenia otrzymała dyplomy potwierdzające posiadanie wiedzy na temat szkodliwego wpływu używania dopalaczy i substancji psychoaktywnych. Informacja nt. szkoleń ukazała się na stronie internetowej PSSE Września.

- dla nauczycieli zorganizowano 2 szkolenia. W dniu 05.03.2018 we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni dla 19 nauczycieli Szkoły Podstawowej w Czeszewie. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznać się z różnego rodzaju narkotykami; procesem uzależnienia od substancji psychoaktywnych; z historią dopalaczy; różnicą między dopalaczami a narkotykami; sposobem pomocy osobie po spożyciu środka odurzającego oraz zagrożeniach jakie niesie ze sobą zażywanie środków zastępczych – dopalaczy. Pan policjant omówił również uzależnienie od narkotyków oraz zapoznał z konsekwencjami prawnymi w zakresie nieletnich.

W dniu 16.03.2018 we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrześni i w Kołaczkanie, Starostwem Powiatowym we Wrześni oraz Komendą Powiatową Policji we Wrześni w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 we Wrześni zostało zorganizowane szkolenie dla pedagogów, koordynatorów edukacji zdrowotnej szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych szkolenie w zakresie profilaktyki HIV i AIDS. Podczas szkolenia kadra mogła wysłuchać wykładów oraz zapoznać się z literaturą przygotowaną przez Bibliotekę Pedagogiczną w Poznaniu oddział we Wrześni. W szkoleniu wzięło udział 43 osoby.

✓ Spotkania edukacyjne:

- dla uczniów 17 spotkań – 377 os. zajęcia przebiegały pod hasłem „profilaktyka dopalaczy „STOP Dopalczo”. Młodzież miała możliwość zapoznać się z różnego rodzaju narkotykami; procesem uzależnienia od substancji psychoaktywnych; z historią dopalaczy; różnicą między dopalaczami a

narkotykami; sposobem pomocy osobie po spożyciu środka odurzającego oraz poznała zagrożenia jakie niesie ze sobą zażywanie tych substancji

- *dla osób dorosłych 2 spotkania – 105 os.:* dniu 09.05.2018 pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził spotkanie edukacyjne dla 9 pracowników firmy Wheelabrator- Schlick Spółka z o.o we Wrześni oraz w dniu 01.02.2018 pracownik OZ PSSE we Wrześni przeprowadził spotkanie edukacyjne dla 96 rodziców Szkoły Podstawowej w Czeszewie. Uczestnicy mieli możliwość zapoznać się z różnego rodzaju narkotykami; procesem uzależnienia od substancji psychoaktywnych; z historią dopalaczy; różnicą między dopalaczami a narkotykami; sposobem pomocy osobie po spożyciu środka odurzającego oraz poznała zagrożenia jakie niesie ze sobą zażywanie tych substancji.
- ✓ Programu „Wiem nie biorę! Jestem bezpieczny” Projekt ten jest autorskim programem Inspekcji Sanitarnej województwa wielkopolskiego. Współorganizatorami są: Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu w ramach programu „Narkotyki i dopalacze - zło, które wciąga młodzież”, Kuratorium Oświaty w Poznaniu pod patronatem Wojewody Wielkopolskiego i Marszałka Województwa Wielkopolskiego. Program ma na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu. W ramach programu zorganizowano szkolenia dla uczniów szkół podstawowych kl. VII w dniu 06.11.2018 – 36 os. oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych w dniu 07.11.2018 – 25 os. Wykładowcami byli panowie policjanci i pracownik OZ PSSE we Wrześni. Podczas szkolenia dla młodzieży przedstawiono cel spotkania, omówiono kto to jest lider zdrowia i jakie zadania są przed młodzieżą w ramach współpracy w szkołach. Pracownik OZ poprowadził zajęcia wg. broszury „Smak życia czyli debata o dopalaczach” oraz role i zadania Inspekcji Sanitarnej w zakresie dopalaczy. Pan policjant przedstawił treści prawne, jak postępować gdy ktoś ze znajomych zażyje środek psychoaktywny. Omówiono również narkotyki i pokazano ich atrapy z walizki Drugsbooks, przedstawiono również przykłady z „życia” jak działają „dopalacze” oraz była możliwość przejścia się w alkogolach.
- ✓ Debata społeczna dla młodzieży Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni była współorganizatorem debaty wśród młodzieży nt. szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze). Poprowadzono również wykład. Debata odbyła się w Zespole Szkół Politechnicznych we Wrześni – wzięło udział 50 uczniów.

- ✓ Akcja profilaktyczna „Dbam o swoje zdrowie” Pracownik OZ PSSE we Wrześni we współpracy z Komendą Powiatową Policji we Wrześni zorganizował 1 stoisko edukacyjne w Galerii Karuzela we Wrześni dla społeczności lokalnej. Społeczność w mogła skorzystać z porad specjalistów w zakresie przyjmowania substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy i spożywania alkoholu; wziąć udział w konkursie – prawidłowa odpowiedź na wylosowane pytanie nagradzana była opaska odblaskowa, przespacerować się, spróbować wybrać nr. telefonu w alkogoglach, które imitowały obraz jak po spożyciu alkoholu – 1 i 2 promile w organizmie; zapoznać się z atrapami substancji psychoaktywnych. Z porad skorzystało 50 os.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

- ✓ Pracownik OZ przekazał do placówek edukacyjnych i został zamieszczony na stronie internetowej nowy poradnik nt. profilaktyki wszawicy.
- ✓ Pracownik OZ wspierał działania w zakresie profilaktyki grypy prowadził kampanie „stop grypa.”: przekazano założenia dla placówek oświatowych, przychodni lekarza rodzinnego, prowadzono dystrybucje materiałów oraz prowadzono współpracę z mediami.
- ✓ Akcja „Mały kleszcz – duży problem” W 2018 roku na terenie powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego realizowany był po raz pierwszy program „Mały kleszcz - duży problem”. Na terenie powiatu zorganizowano jedno szkolenie dla koordynatorów edukacji zdrowotnej i pielęgniarek środowiska szkolnego – 23 os.; 9 pogadanek podczas letnich wakacji – 195 os.; jedno spotkanie informacyjno – edukacyjne dla nauczycieli; zorganizowano gazetkę na holu PSSE we Wrześni, przekazano informacje do mediów. Uczestnicy otrzymywali materiały edukacyjne jako i kleszczołapki. Prowadzone działania na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych miały na celu zwiększenie wiedzy mieszkańców powiatu..

Akcja „Bezpieczne wakacje” prowadzono dystrybucję materiałów, zorganizowano 9 spotkań edukacyjnych dla uczestników kolonii letnich i ich opiekunów – 195 os. nt. ochrony zdrowia podczas letnich wakacji, tworzenia stref wolnych od dymu tytoniowego, życie bez uzależnień - dopalaczy.

Akcja „Niedziela z Powiatem” 10.06.2018 na boiskach Zespołu Szkół Technicznych i ogólnokształcących we Wrześni odbyła się akcja profilaktyczna dla mieszkańców powiatu.

PSSE we Wrześni było jednym ze współorganizatorów przedsięwzięcia oraz zorganizował stoisko profilaktyczne gdzie zachęcano do życia bez uzależnień (alkohol, dopalacze, tytoń); spacerować się w alkogoglach. Społeczność mogła również tego dnia skorzystać m.in. z: mammografii, badania: słuchu, poziomu glukozy, masy ciała, konsultacji specjalistów jak i wziąć udział w konkurencjach sportowych, konkursach, degustować zdrową żywność. Zostały również przygotowane atrakcje dla dzieci m.in. malowanie buziek.

Akcja „Częste mycie skraca życie? Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna we Wrześni włączyła się w „Muzealną majówkę”. W ramach majówki odbył się cykl zajęć i spotkań pod hasłem „Częste mycie skraca życie?”. Pracownik OZ PSSE we Wrześni wygłosił wykład nt. „Jak się myć by być zdrowym?”, który był inauguracją wystawy tematycznej w Muzeum im. Dzieci Wrzesińskich.

Wnioski

Realizacja programów przebiegała zgodnie z założeniami. W ramach nadzoru nad placówkami na rok 2018 zaplanowano i wykonano 51 wizytacji w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w powiecie wrzesińskim – 100 % w placówkach dokonano 172 oceny programów edukacyjnych. Pozytywny i wymierny skutek odnosi stała bardzo dobra współpraca m.in. ze Starostwem Powiatowym we Wrześni, Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni, Szpitalem Powiatowym we Wrześni, Komendą Powiatową Policji we Wrześni oraz placówkami oświatowo – wychowawczymi.

Mile widziane było by zwiększenie środków finansowych na działalność profilaktyczną i materiałów edukacyjnych do działań akcyjnych i programowych co umożliwi jeszcze lepszą realizację programów.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie
Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. REALIZACJA ZADAŃ

Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizuje obowiązki i zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w nowo realizowanych oraz przebudowywanych obiektach budowlanych, poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie w nich odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, a także poprzez zapobieganie pogorszeniu standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych dla osób zamieszkujących i przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Stanowiska państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Działania i kompetencje zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017r. poz. 1261 z późn. zm.) i w szczególności polegają na:

- uzgadnianiu studium uwarunkowań i kierunków rozwoju oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzania postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określaniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym.

Działalność opiniodawcza i nadzorowa w roku 2018 skoncentrowana była głównie na udziale w prowadzonych przez organy administracji samorządowej, postępowaniach dotyczących uzgodnień planów zagospodarowania przestrzennego oraz oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Równoważnym elementem nadzoru było współuczestniczenie w przekazywaniu obiektów budowlanych lub ich części do użytkowania oraz kontrola warunków higieniczno - sanitarnych w projektach budowlanych nowych obiektów i zmian sposobu użytkowania.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął stanowisko w **851** sprawach.

W roku sprawozdawczym w ramach planowania urbanistycznego wydano **10** opinii dotyczących **projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** gmin powiatu wrzesińskiego: głównie dla gminy Nekla (5 opinii), dla gminy Miłosław (2 opinie), dla gminy Pyzdry (2 opinie) i dla gminy Września (1 opinia). Ponadto zajęto stanowisko w **20** sprawach dotyczących ustalenia **zakresu i stopnia szczególności informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko**.

W roku 2018 na wnioski burmistrzów i wójtów gmin powiatu wrzesińskiego wydano łącznie **37** opinii dotyczących wyrażenia opinii co do **potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko** dla planowanych przedsięwzięć, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - do określenia zakresu raportu oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagają te przedsięwzięcia, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycję, skala inwestycji oraz rodzaj planowanej technologii wskazywałyby na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie, warunki i życie ludzi. Wydawane opinie w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dotyczyły m.in.: budowy lub rozbudowy dróg, sieci kanalizacyjnych, farm fotowoltaicznych, rozbudowy istniejących obiektów itp.

W przedmiocie wydania opinii dotyczących warunków realizacji inwestycji przed uzyskaniem przez inwestora **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** zajęto stanowisko w **5** przypadkach. Wszystkie opinie odnosiły się do budowy obiektów inwentarskich tj. obory, chlewnie, tuczarnie.

W procesie inwestycyjnym, na etapie projektowania obiektów budowlanych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni uzgadniał **projekty budowlane i technologiczne** tych inwestycji. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania zobowiązującymi przepisami i normami. Projekty dotyczyły m.in. budynków usługowych, przedszkola, lokali handlowych i gastronomicznych itp. W sumie zaopiniowano pozytywnie **11** dokumentacji projektowych.

W 2018 roku pion sanitarnego nadzoru zapobiegawczego uczestniczył w **21** kontrolach w związku z **dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych** oraz w **42** kontrolach związanych ze **sprawdzeniem zachowania warunków higieniczno-sanitarnych w lokalach adaptowanych na działalność usługową**. W trakcie czynności odbiorowych sprawdzano stan nowo wybudowanych lub adaptowanych budynków pod kątem właściwych warunków sanitarno-higienicznych, które są niezbędne do prowadzenia działalności w zakresie produkcji żywności, udzielania świadczeń fryzjersko-kosmetycznych, czy też opieki

nad dziećmi. Wśród nich istotną rolę posiada odpowiednie wyposażenie i wykończenie pomieszczeń, zachowanie właściwej wymiany powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, właściwego oświetlenia, utrzymania poziomów hałasu zgodnych z obowiązującymi przepisami, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej.

Podczas uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów dokonywano sprawdzenia zgodności zrealizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem higieniczno-sanitarnym dokumentacją projektową oraz z wymogami sanitarnymi określonymi przez obowiązujące przepisy.

Czynnościom odbiorowym w 2018r podlegały następujące obiekty i usługi:

- salony fryzjerskie - 8 szt.
- salony kosmetyczne - 8 szt.
- usługi fitness - 2 szt.
- salony tatuażu - 2 szt.
- gabinety rehabilitacyjne - 2szt.
- gabinet stomatologiczny - 1 szt.
- obiekt hotelowy - 1szt.
- budynki produkcyjno - magazynowe, warsztaty - 8szt.
- hurtownia farmaceutyczno - weterynaryjna - 1 szt.
- budynki usługowe - 3 szt.
- sale gimnastyczne - 3 szt.
- rozbudowy szkół - 2szt.
- przedszkola - 3szt.
- lokale gastronomiczne, restauracje, sklepy, markety - 17szt.
- inne - 2 szt.

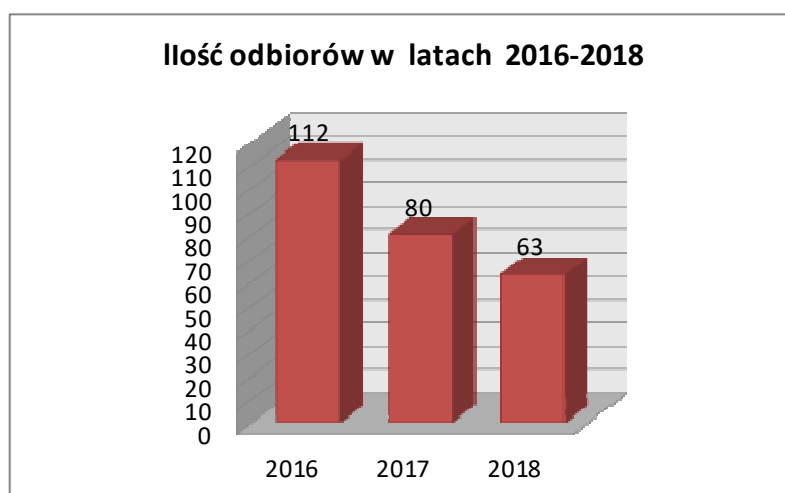
Oprócz wyżej wymienionych czynności kontrolnych przeprowadzonych przez sekcję ZNS do PSSE wpłynęło 57 zgłoszeń obiektów zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo Budowlane w stosunku, do których PPIS nie zajął stanowiska. Dotyczyło to w większości budynków mieszkalnych wielorodzinnych, garaży, hal magazynowych itp. obiektów niepodlegających ewidencji inspekcji sanitarnej.

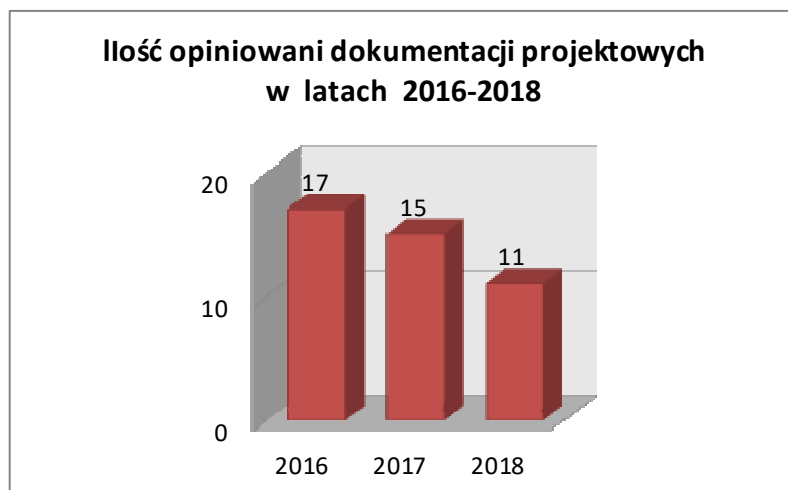
Ilość załatwionych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych

L.p.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w 2018r
2	Wydawanie opinii o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.	20
3	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	37
4	Wydawanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	5
5	Wydawanie opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	10
6	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	11
7	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	63
8	Zajmowanie stanowiska w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS (min. uzgodnienie warunków zabudowy)	634
9	Wydawanie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	71
OGÓŁEM ILOŚĆ SPRAW ROZPATRZONYCH W ZNS		<u>851</u>

Wszystkie opinie sanitarne wydane w 2018r przez ZNS były pozytywne.

Graficzne zestawienie odbiorów, uzgadnianych dokumentacji oraz wydanych opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w latach 2016 - 2018r

Na terenie naszego powiatu powstało wiele nowych znaczących inwestycji świadczących o rozwoju naszego terenu. Na szczególną uwagę zasługują inwestycje gminne obejmujące rozbudowę szkół i budowę nowych sal gimnastycznych.

Wymienić tu należy:

- salę gimnastyczną przy Samorządowej Szkole Podstawowej w Orzechowie
- salę gimnastyczną przy Samorządowej Szkole Podstawowej w Kaczanowie
- salę gimnastyczną przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 2 we Wrześni
- rozbudowę Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1 we Wrześni
- rozbudowę Samorządowej Szkoły Podstawowej w Kaczanowie

Ponadto wśród nowych inwestycji wymienić należy min.

W gminie Pызdry:

- Sklep spożywczo - przemysłowy „POLOMARKET”
- Sklep spożywczo - przemysłowy „DINO”
- Budynek produkcyjno - magazynowy firmy GTC w Pызdrach

- Targowisko miejskie

W gminie Miłostaw

- halę produkcyjno - magazynową z częścią socjalno - biurową w Szczodrzejewie

- rozbudowę Sali bankietowej w Bugaju

W gminie Nekla:

- halę produkcyjno - magazynową z częścią socjalno - biurową firmy SITONO w Stroszkach

- warsztat stolarski w Zasutowie

- budynek małej gastronomii w Stoszkach

W gminie Września:

- halę produkcyjno - usługowa „TYPOGRAF”

- budynek hotelowo - restauracyjny „SZAFRAN” w Węgiernkach

- rozbudowę firmy KRISPOL i inne

Ponadto w ramach adaptacji budynków powstały dwa nowe obiekty edukacyjne:

- Przedszkole „Misiowa Chatka” przy ul. Wrześnińskiej 49 w Borzykowie gm. Kołaczkowo

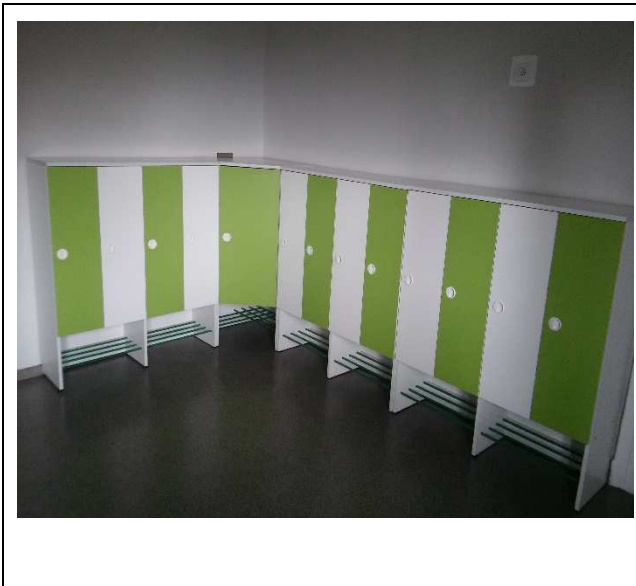
- Przedszkole „Nasz Świat” zlokalizowane przy ul. Fromborskiej 18A we Wrześni

We wszystkich nowo powstałych obiektach zapewnione są bardzo dobre warunki pracy i zaplecze higieniczno - sanitarne.

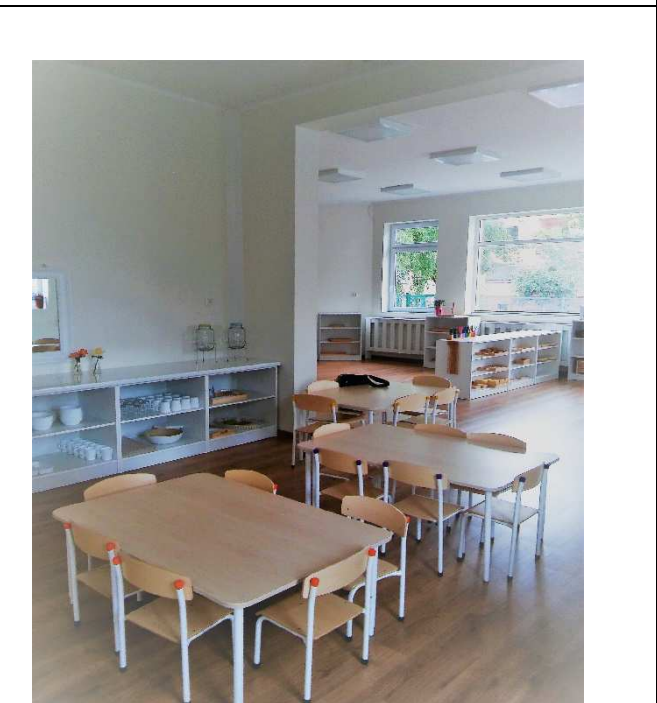
PRZYKŁADOWE ZDJĘCIA Z NOWO POWSTAŁYCH OBIEKTÓW W 2018

PRZEDSZKOLE „MISIOWA CHATKA” W BORZYKOWIE

PRZEDSZKOLE „NASZ ŚWIAT” WE WRZEŚNI

SALA GIMNASTYCZNA W ORZECZOWIE

ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 WE WRZEŚNI

KOMPLEKS HOTELOWO – RESTAURACYJNY „SZAFRAN” W WĘGIERKACH

Zakończenie

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej pionu Oddziału Nadzoru w 2018 roku przeprowadzili w powiecie wrzesińskim ogółem 1653 kontrole sanitarne na podstawie, których wydano 939 decyzji administracyjnych, w tym 362 stanowiły decyzje płatnicze. Nałożono 11 mandatów karnych na łączną kwotę 2 250,00 zł.

W 2018 r. na terenie objętym nadzorem przez PPIS we Wrześni zanotowano mniejszą liczbę ognisk zachorowań na choroby zakaźne jak w 2017r. Odnotowano 5 ognisk zachorowania na ospę wietrzną oraz 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego (wywołane przez *Salmonella enteritidis*). W porównaniu z rokiem 2017 zanotowano wzrost zachorowań na szkarlatynę (płonicę), świnkę, wzv B, neuroinfekcje, grypę i zachorowania grypopodobne. Zanotowano spadek liczby zachorowań na salmonellozę, wirusowe zakażenia jelitowe, biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, boreliozę, krztusiec, ospę wietrzną, różyczkę, wzv C. Stan sanitarno - higieniczny placówek lecznictwa ambulatoryjnego ocenia się pozytywnie. Personel medyczny przestrzega opracowanych procedur dotyczących antyseptyki, dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz sprzątania, o czym świadczy brak zakażeń zakładowych.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie wodociągi publiczne, zaopatrujące mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia dostarczały wodę opowiadającą wymaganiom sanitarnym. W związku z tym na 76524 tys. osób w powiecie wrzesińskim korzystało z wody o niekwestionowanej jakości.

W 2018 roku przeprowadzono łącznie 476 kontroli sanitarnych min. zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, hoteli, pensjonatów, gospodarstw agroturystycznych, placówek służby zdrowia, obiektów wodnych, kontroli jakości wody. Nadzór sanitarny nad tymi obiektami nie wykazał zagrożeń dla zdrowia ludzi.

W zakresie nadzoru nad obiektami Żywności i Żywienia stan sanitarny obiektów w 2018 uległ polepszeniu. Mandaty karne nałożono w związku z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia. Nałożono 10 mandatów na kwotę 2.150zł. Zgodnie z planem poboru prób na 2017r. pobrano do badań ramach monitoringu i urzędowej kontroli 171 prób krajowych, UE i z importu prób środków spożywczych w tym 3 próby kosmetyków. Zakwestionowano 4 próby środków spożywczych pochodzenia roślinnego ze względu na właściwości fizykochemiczne i mikrobiologiczne.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek nauczania i wychowania sukcesywnie ulega poprawie. Dyrektorzy placówek nauczania i wychowania w miarę posiadanych środków podejmują działania zmierzające do poprawy ich stanu sanitarno-higienicznego i technicznego. Współpraca z dyrekcjami wszystkich placówek w dalszym ciągu oceniana jest pozytywnie.

W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2018 roku kontynuowano programy edukacyjne rozpoczęte w latach ubiegłych oraz wdrażano nowe interwencje programowe i nie programowe o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podejmowano również działania akcyjne w związku z potrzebami lokalnymi w powiecie. Współpraca z samorządami, placówkami oświatowo - wychowawczymi, przychodniami lekarza rodzinnego, poradniami specjalistycznymi, mediami oraz innymi instytucjami w roku 2018 odbywała się na dobrym poziomie.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego poprzez opiniowanie lub uzgadnianie pod względem sanitarno-higienicznym: projektów planów zagospodarowania, przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych, wniosków dotyczących konieczności wykonywania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu, oraz odbioru obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania. W 2018 roku w trakcie dokonywanych odbiorów pod względem sanitarnym nie było obiektów, które zmuszałyby do wniesienia sprzeciwu podczas ich uruchomienia. Ilość czynności odbiorowych oraz wydanych opinii sanitarnych utrzymała się na podobnym poziomie co w latach ubiegłych. Na terenie naszego powiatu powstało wiele nowych znaczących inwestycji świadczących o rozwoju naszego terenu. Na szczególną uwagę zasługują inwestycje gminne obejmujące rozbudowę szkół i budowę nowych sal gimnastycznych. Podsumowując można z całą świadomością powiedzieć, że powiat wrzesiński stanowi jeden z bardziej rozwijających się powiatów w województwie wielkopolskim o czym świadczyć może duża ilość inwestycji na jego obszarze.

W zakresie nadzoru nad zakładami pracy pracodawcy w dalszym ciągu starają się ograniczać do minimum liczbę osób pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe, jednocześnie zapewniając dostęp do informacji o istniejących zagrożeniach w środowisku pracy. Pracodawcy podejmują działania poprawiające warunki pracy w swoich zakładach poprzez stosowanie różnego rodzaju zmian organizacyjnych, np. zmniejszenie czasu ekspozycji pracownika na działanie czynnika szkodliwego, modernizacja systemów

wentylacyjnych, wymiana lub przegląd stosowanych maszyn i urządzeń. W 2018 r. w 11 zakładach pracy w powiecie uległy poprawie warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia. Łącznie poprawiono w nich warunki pracy 62 osobom. Kontrole sanitarne potwierdziły również w tym roku, że pracownicy są świadomi skutków zagrożeń wynikających z pracy przez nich wykonywanej, dlatego też w trosce o swoje zdrowie chętnie korzystają z zabezpieczeń jakie oferuje im pracodawca.

W obliczu ustawicznego podnoszenia kwalifikacji pracowników pionu Nadzoru Sanitarnego poprzez udział w szkoleniach zapewnia się w powiecie wysoką jakość w zakresie sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

Główny cel działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie wrzesińskim wytyczony na 2018 r. osiągnięto na zadowalającym poziomie.